Spolek
„Občanské sdružení Dolní Dunajovice proti R 52, z. s.“
IČO 22732543
Adresa sídla: Hlavní 130, 691 85 Dolní Dunajovice

Ministerstvo dopravy

prostřednictvím

Dopravního a energetického stavebního úřadu
Samostatné odd. staveb pozemních komunikací I.
nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12
110 00 Praha 1

Dne 30. 10. 2026

Ke sp. zn. SZ DESU/011009/26, č. j. DESU/111/025973/26

ODVOLÁNÍ

proti rozhodnutí Dopravního a energetického stavebního úřadu ze dne 8. 10. 2026, č. j. DESU/111/025973/26, o povolení stavby „D52 5204 Mokřadní biotop u Nové Vsi“ v rozsahu stavebního objektu „SO 807 – Mokřadní biotop“ na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic (dále jen „napadené rozhodnutí“)

Odvolatel, je účastníkem řízení v postavení dotčené veřejnosti podle § 3 písm. i) bodu 2 a § 9c odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „ZPV“), a podle § 182 písm. e) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen „SZ“). Toto postavení mu přiznal i stavební úřad (napadené rozhodnutí, str. 12 a 17). Odvolatel v řízení uplatnil námitky podáním ze dne 5. 6. 2026.

Napadené rozhodnutí bylo doručeno veřejnou vyhláškou vyvěšenou na úřední desce Dopravního a energetického stavebního úřadu (dále jen „DESÚ“ nebo „stavební úřad“) dne 8. 10. 2026; za den doručení se tak podle § 25 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), považuje 23. 10. 2026. Patnáctidenní lhůta k podání odvolání podle § 83 odst. 1 správního řádu končí s ohledem na § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu dne 9. 11. 2026. Odvolání je podáno včas.

Odvolání směřuje proti napadenému rozhodnutí v celém rozsahu, tj. proti výrokům I. až VIII. Odvolatel v souladu s § 82 odst. 2 správního řádu a § 2 odst. 9 zákona č. 416/2009 Sb. uvádí, v čem spatřuje rozpor napadeného rozhodnutí s právními předpisy a jeho nesprávnost, jakož i nesprávnost řízení, které mu předcházelo. Odvolání současně směřuje podle § 149 odst. 7 správního řádu proti obsahu závazných stanovisek, jimiž bylo napadené rozhodnutí podmíněno, zejména:

– jednotného environmentálního stanoviska Ministerstva životního prostředí ze dne 17. 3. 2026, č. j. MZP/2026/910/510, ve znění změny ze dne 6. 5. 2026, č. j. MZP/2026/910/1682 (dále jen „JES“),
– závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí k ověření změn záměru ze dne 9. 7. 2026, č. j. MZP/2026/910/1286 (dále jen „ověřovací stanovisko“),
– závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí k posouzení vlivů provedení záměru „D52 Pohořelice – st. hranice ČR/Rakousko + SSUD Pohořelice“ na životní prostředí ze dne 21. 7. 2025, č. j. MZP/2025/710/2253 (dále jen „stanovisko EIA“), v rozsahu jeho podmínky č. 64 písm. a).

Odvolání je členěno do dvou bloků. Blok A obsahuje odvolací důvody uspořádané do samostatných okruhů A.1 až A.5 (s dílčími body A.x.y). Blok B obsahuje rozbor těch námitek odvolatele, které stavební úřad vypořádal nesprávně nebo zčásti nesprávně; jejich původní číslování je zachováno ve tvaru „B.A1“ (námitka A1) a „B.B14“ (námitka B14). Na jednotlivé body bloku B se blok A odkazuje a naopak. Námitky, které v bloku B uvedeny nejsou, odvolatel v tomto odvolání samostatně nerozvádí.

Pro přehlednost odvolatel používá tato označení: „lokalita 1“ = stávající (původní) mokřad mezi silnicí I/52 a Mlýnským náhonem v prostoru km cca 19,350 budoucí dálnice D52 (pozemky parc. č. 3085, 3086 a další), který má být zasažen stavbou dálnice; „lokalita 2“ = pozemek parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic, na němž je povolen SO 807.

Shrnutí odvolacích důvodů

– A.1 – Povolený SO 807 nenaplňuje podmínku č. 64 písm. a) stanoviska EIA, která ukládá náhradní mokřad „vytvořit“; povolena byla úprava (obnova) již existujícího mokřadu, bez přírůstku mokřadní plochy. Ověřovací stanovisko je s § 9a odst. 7 ZPV v rozporu a napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné.
– A.2 – Rozsah ztráty mokřadu v lokalitě 1, kterou má SO 807 nahradit, nebyl zjištěn; podklady si odporují (rozsah záboru, opěrná zeď SO 250, doprovodná komunikace II/395 podle podmínky č. 1 stanoviska EIA).
– A.3 – Výjimka podle § 56 ZOPK (výroky VII. a VIII.) je nezákonná: neexistence jiného uspokojivého řešení byla „posouzena“ ve vztahu k trase dálnice, nikoli k umístění a způsobu provedení mokřadu, ačkoli na téže parcele zůstává mimo zábor 33 114 m²; naléhavý převažující veřejný zájem nebyl konkrétně odůvodněn.
– A.4 – Povolení kácení (výroky III. až VI.) vychází z nesprávně zjištěného stavu a z vadné vyvažovací úvahy (kácení 10 vzrostlých původních stromů, z nich 8 v nejlepší třídě vitality i zdravotního stavu, a biotopového stromu, nejasný taxon topolu, nesplněná podmínka č. 26 stanoviska EIA).
– A.5 – SO 807 funkčně nenahrazuje mokřad v nivě Mlýnského náhonu v lokálním biokoridoru LBK2; předpoklad, na němž stanovisko EIA založilo akceptovatelnost vlivů na ÚSES, není naplněn.

A. ODVOLACÍ DŮVODY

A.1 Povolená stavba nenaplňuje podmínku č. 64 písm. a) stanoviska EIA; ověřovací stanovisko je nezákonné; napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné

A.1.1 Podmínka ukládá náhradní mokřad „vytvořit“ – povolena byla úprava mokřadu, který již existuje

Podmínka č. 64 písm. a) stanoviska EIA (str. 18 stanoviska EIA) zní:

> *„Před výstavbou a během výstavby realizovat následující opatření pro ochranu a migraci obojživelníků: a) Ještě před zahájením výstavby vytvořit náhradní mokřad na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic (formou realizace SO 807).“*

Podmínka tedy ukládá náhradní mokřad vytvořit, tj. zřídit mokřad, který dosud neexistuje a který nahradí mokřad, jenž stavbou dálnice zanikne. Povolená stavba však podle samotné projektové dokumentace žádný nový mokřad nevytváří. Souhrnná technická zpráva SO 807 (DUSP, HBH Projekt, 05/2025, část B, kap. 1 písm. a) a f)) uvádí:

> *„Plocha tvoří již v současné době četné zavodněné sníženiny, kde se voda drží po celý rok. Nachází se zde cca 7 tůní …“*

> *„Na ploše náhradního mokřadu se již nyní nachází cca 8 tůní, které pokrývají převážnou část lokality, nebude tedy potřeba tvořit tůně další. … V rámci odstraňování usazenin nebude tvar tůní radikálně měněn.“*

Totéž konstatují všechny ostatní podklady: JES na str. 30 výslovně uvádí, že „[j]edná se o úpravu mokřadu jako kompenzačního opatření za zasypání tůně mezi stávající silnicí I. třídy č. I/52 a Mlýnským náhonem“; Povodí Moravy, s. p. ve stanovisku ze dne 20. 4. 2026 (zn. PM-16092/2026/5203/Mi) uvádí, že „bude odstraněn odpad, nepůvodní dřeviny a upravena většina tůní“; Městský úřad Pohořelice, odbor životního prostředí, v závazném stanovisku ze dne 13. 1. 2026 (č. j. MUPO-2043/2026/ZP/WAJ) uvádí, že „[n]a ploše mokřadu se již nyní nachází cca 8 tůní, nebude tedy potřeba tvořit tůně další“. Sám stavební úřad v odůvodnění napadeného rozhodnutí opakovaně popisuje stavbu jako „obnovu a funkční úpravu existující mokřadní lokality“ (str. 13, vypořádání námitek A1, A11, A12, B1, B3, B14, B19, B120).

Také vlastní podklady stavebníka z dřívějších fází přípravy označují opatření na pozemku parc. č. 3106 jako úpravu stávajícího biotopu: „Jako kompenzační opatření byla navržena úprava stávajícího mokřadního biotopu na parcele č. 3106 v k.ú. Nová Ves u Pohořelic“ (Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu § 67 ZOPK pro stavbu D52 5204.1 Pohořelice – Nová Ves, HBH Projekt, září 2020, kap. 1.2.1, a navržené opatření č. 4 tamtéž). Lokalita 2 je zde popsána jako „historický zemník s několika oddělenými vodními plochami a břehovou vegetací vytvářející prakticky souvislý porost“.

Obnova, odbahnění a údržba existujícího mokřadu je péčí o existující biotop, nikoli vytvořením náhradního mokřadu. Výklad stavebního úřadu, že podmínka č. 64 písm. a) „nevylučuje“ obnovu stávající lokality (vypořádání námitek A11 a A12), odporuje

jazykovému i účelovému výkladu podmínky: smyslem náhrady je, aby v území po zániku lokality 1 existovala odpovídající mokřadní kapacita. Takový výsledek úpravou mokřadu, který v lokalitě 2 existuje a je osídlen, nemůže nastat (podrobněji A.1.2). Stavba tudíž podmínku stanoviska EIA nesplňuje a napadené rozhodnutí je v rozporu s § 9a odst. 3 ZPV a § 149 odst. 1 správního řádu. Viz též B.A1, B.A11, B.A12, B.B120.

A.1.2 Náhrada bez přírůstku: SO 807 nevytváří žádnou novou mokřadní plochu ani kapacitu

JES samo opakovaně konstatuje, že „[p]rovedeným zásahem nebude zmenšena rozloha dostupného biotopu“ (JES, str. 15 a 28). Rozloha mokřadního biotopu se tedy realizací SO 807 nemění – nezmenší se, ale ani nezvětší. Současně v lokalitě 1 mokřad podle JES „zanikne výstavbou dálnice D52“ (JES, str. 12). Bilance v území je tak jednoznačná: ztráta lokality 1 bez jakéhokoli plošného přírůstku.

Lokalita 2 přitom není prázdným nebo bezcenným prostorem, ale již dnes plně osídleným biotopem týchž skupin druhů, pro něž má být náhradou. JES (str. 20) uvádí u kuňky obecné (Bombina bombina; druh přílohy II a IV směrnice 92/43/EHS): „Během průzkumu v roce 2025 byly kuňky opakovaně zaznamenány v tůních mokřadu … Celková velikost populace v mokřadu se bude pravděpodobně pohybovat v řádu desítek jedinců. Kuňka obecná je rozšířena i v okolí – byla zaznamenána v rybníce Čahoun … a v tůni mezi silnicí I. třídy č. I/52 a Mlýnským náhonem (2024, 2019, 2023).“ Tytéž druhy tedy obývají jak lokalitu 1, tak lokalitu 2. Výjimka podle § 56 ZOPK byla povolena pro 41 zvláště chráněných druhů vyskytujících se přímo v lokalitě 2 (výrok VII.).

Dokumentace (souhrnná technická zpráva, kap. 8, k podmínce č. 64 písm. a)) i napadené rozhodnutí (str. 15) uvádějí, že SO 807 byl vyčleněn „z důvodu zajištění včasného přemigrování živočichů“ z lokality 1. Nikde ve spisu však není posouzeno, zda lokalita 2, obsazená stávajícími populacemi týchž druhů, má kapacitu přijmout populace z lokality 1. Stavební úřad přitom sám ve vypořádání námitky A1 uvedl, že „[r]ozhodující je, zda je navržené řešení způsobilé nahradit podstatnou ekologickou funkci dotčeného mokřadního stanoviště“ – tuto otázku však nezkoumal a spokojil se s odkazem na JES, které se jí rovněž nezabývá. Skutkový stav tak nebyl zjištěn v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí (§ 3 a § 50 odst. 3 správního řádu). Viz též B.A1, B.A21, B.B6, B.B40.

A.1.3 Napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné a nepřezkoumatelné

Výrok I. napadeného rozhodnutí povoluje „novostavbu spočívající v realizaci mokřadu na ploše cca 2,30 ha“ a podmínka č. 29 výroku II. přebírá, že „[n]áhradní mokřad bude vytvořen na pozemku parc. č. 3106 …“. Odůvodnění však na mnoha místech uvádí, že nejde o vytvoření, ale o „obnovu a funkční úpravu existující mokřadní lokality“. Výrok a odůvodnění si tak odporují v samotném vymezení předmětu povolení; rozhodnutí je v tomto rozsahu nepřezkoumatelné (§ 68 odst. 3 správního řádu).

Výrok I. dále uvádí, že „[c]elková plocha úprav je cca 2,30 ha“. Podle záborového elaborátu (DUSP, dokladová část, 2.ZE, kap. 6 a 7) je však stavba vymezena dočasným záborem nad 1 rok o výměře 16 794 m² (cca 1,68 ha); trvalý zábor ani věcná břemena nejsou zřizovány (0

m²). Výrok tak uvádí rozsah stavby, který neodpovídá ověřené dokumentaci, a plochu „náhradního mokřadu“ nadhodnocuje. Rozdílné údaje obsahují i další podklady (dendrologický průzkum: „cca 2,2 ha“).

A.1.4 Ověřovací stanovisko MZP/2026/910/1286 je v rozporu s § 9a odst. 7 ZPV

Podle § 9a odst. 7 ZPV příslušný úřad vydá nesouhlasné závazné stanovisko, „jestliže došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, … anebo k neplnění podmínek stanoviska, které by mohlo mít významný negativní vliv na životní prostředí; takové neplnění podmínek se posuzuje jako změna záměru“.

Ověřovací stanovisko se touto otázkou vůbec nezabývá. MŽP v něm pouze převzalo tvrzení žadatele, že „ke změnám oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko EIA, nedochází“, a konstatovalo, že v dokumentaci „došlo pouze k dalšímu rozpracování do podrobnosti daného projektového stupně“ (ověřovací stanovisko, str. 4–5). Nevypořádalo se s tím, že podmínka ukládá mokřad vytvořit, kdežto dokumentace řeší úpravu existujícího mokřadu se zásahem do biotopu 41 zvláště chráněných druhů (A.1.1, A.1.2). Jde přesně o situaci „neplnění podmínek“, kterou zákon nařizuje posoudit jako změnu záměru.

Stanovisko EIA přitom lokalitu 2 nehodnotilo. Pozemek parc. č. 3106 je ve 160stránkovém stanovisku EIA zmíněn pouze dvakrát – v podmínce č. 64 písm. a) (str. 18) a v jedné větě souhrnu o vlivech na biologickou rozmanitost (str. 32: „Dále je plánováno vytvoření náhradního mokřadu na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic.“). Stanovisko EIA neobsahuje žádné hodnocení stávajícího stavu lokality 2, jejích tůní, porostů ani výskytu zvláště chráněných druhů; tyto vlivy byly poprvé zjišťovány a hodnoceny až v řízení o JES v roce 2026. Závěr ověřovacího stanoviska, že SO 807 je pouze „rozpracováním“ záměru posouzeného v procesu EIA, proto nemá ve spisu oporu a je nepřezkoumatelný. Totéž platí pro závěr stavebního úřadu ve vypořádání námitek A14, A31, A33 a A34 (viz B.A14, B.A34).

Ověřovací stanovisko navíc vycházelo z „aktualizované Souhrnné technické zprávy (kapitola B DUSP) … (HBH Projekt, spol. s r.o., aktualizace červen 2026)“, kterou žadatel doplnil e-mailem dne 30. 6. 2026 (ověřovací stanovisko, str. 4). Ověřovací stanovisko i aktualizace dokumentace byly do spisu doplněny až po uplynutí lhůty pro uplatnění námitek; odvolatel je proto oprávněn uplatnit výhrady proti nim i nyní (§ 190 odst. 1 věta druhá SZ).

Odvolatel navrhuje, aby odvolací orgán postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu vyžádal přezkoumání ověřovacího stanoviska i stanoviska EIA v rozsahu podmínky č. 64 písm. a).

A.1.5 Trvalost náhrady není zajištěna

Stavebník k lokalitě 2 nezískává žádné trvalé právo: podle záborového elaborátu je stavba vymezena výhradně dočasným záborem nad 1 rok, bez trvalého záboru a bez věcného břemene; vlastníkem zůstává Město Pohořelice. Podmínky JES převzaté do výroků VI. a VIII. zajišťují péči pouze krátkodobě (následná péče o výsadbu 5 let, monitoring invazních druhů 4 roky). Náhrada za trvale zasypaný mokřad přitom musí být trvalá. Rozhodnutí neobsahuje žádnou podmínku, která by trvalou existenci a funkci náhradního biotopu zajistila; i v tom se

projevuje, že SO 807 je pojat jako jednorázová údržba existujícího biotopu, nikoli jako vytvoření náhrady.

A.2 Rozsah ztráty mokřadu v lokalitě 1 nebyl zjištěn – přiměřenost náhrady nelze posoudit

SO 807 nemá žádný samostatný účel; jeho jediným účelem je nahradit mokřad v lokalitě 1 (výrok I., podmínka č. 64 písm. a) stanoviska EIA). Posoudit, zda je náhrada přiměřená, lze jen tehdy, je-li známo, co a v jakém rozsahu zaniká. Tento skutkový stav stavební úřad nezjistil (§ 3 správního řádu) a podklady si v něm navzájem odporují.

A.2.1 Podklady si odporují v rozsahu zásahu do lokality 1

- vyrozumění o zahájení řízení a souhrnná technická zpráva: mokřad bude „zasažen … v rozsahu nutného záboru stavbou“;
- JES (str. 12): mokřad „zanikne výstavbou dálnice D52“; JES (str. 30): „zasypání tůně mezi stávající silnicí I. třídy č. I/52 a Mlýnským náhonem“;
- Hodnocení podle § 67 ZOPK pro stavbu 5204.1 (HBH Projekt, září 2020, kap. 1.2.1): mokřad „bude v rámci nutného záboru jednotlivých staveb zasypán a tím celý zlikvidován“;
- dokumentace stavby 5204.2 (citovaná v závazném stanovisku orgánu územního plánování MěÚ Pohořelice ze dne 6. 1. 2021, č. j. MUPO-76920/2020/SU/BRP): kompenzace „za stávající mokřadní biotop na pozemcích p. č. 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3090, 6575, 6576, 6577 a 6583“;
- stavební úřad (vypořádání námitky A3): „Tvrzení, že dojde k zásahu do celé plochy mokřadu … z podkladů nevyplývá“.

Stavební úřad tedy rozhodl, aniž by věděl, zda lokalita 1 zaniká celá, nebo jen zčásti, a jaká je její plocha. Viz též B.A3, B.B6.

A.2.2 Podmínka č. 32 stanoviska EIA a opěrná zeď SO 250 – nevyjasněný rozpor

Podmínka č. 32 stanoviska EIA (str. 11) ukládá „[p]ro zmenšení zásahu do tůně, resp. mokřadu v blízkosti Mlýnského náhonu v okolí km 19,350 vlevo prověřit možnost náhrady náspu dálnice využitím opěrné zdi“. Stavební úřad (vypořádání námitek A4, A6, A8, A28) považuje podmínku za splněnou jen na základě jediného odstavce v tabulce vyhodnocení podmínek souhrnné technické zprávy, podle něhož „[z]eď v daném místě není vhodná“ a „[j]ako kompenzační opatření byl realizován náhradní mokřad SO 807“. Žádné technické prověření (varianty, výkresy, výpočty) ve spisu není.

Tento závěr je však v rozporu se samotným stanoviskem EIA, které v podmínce č. 34 (str. 11) výslovně počítá s „opěrnou zdí SO 250 úseku 5204“. Dokumentace pro územní rozhodnutí stavby 5204.2, jak ji cituje závazné stanovisko MěÚ Pohořelice ze dne 6. 1. 2021, obsahuje objekt „SO 250 Opěrná zeď v km 19,29–19,36“ – tedy přesně v úseku lokality 1. Ve spisu tak existují podklady, podle nichž opěrná zeď v místě mokřadu v projektu dálnice je, i podklad, podle něhož zeď „není vhodná“. Stavební úřad tento rozpor nevyjasnil, ačkoli na něm závisí

rozsah zásahu do lokality 1, a tím i rozsah potřebné náhrady. Zdůvodnění, že kompenzace (SO 807) nahrazuje minimalizaci zásahu, je navíc kruhové: kompenzace nemůže být důvodem, proč zásah neminimalizovat. Viz též B.A6, B.A28.

A.2.3 Podmínka č. 1 stanoviska EIA (doprovodná komunikace II/395) se týká právě úseku lokality 1

Podmínka č. 1 stanoviska EIA (str. 4) ukládá: „Do technického řešení stavby v navazující projektové dokumentaci zapracovat obslužnou obchvatovou komunikaci jako prodloužení komunikace II/395 v návrhové kategorii S 7,5/70 v trasování podél východního okraje zastavěného území místní části Pohořelic Nová Ves (staničení dle D52 cca km 18,2 – 20,4) s tím, že obslužná komunikace povede v souběhu s navrženou trasou dálnice D52 …“. Podle odůvodnění stanoviska EIA (str. 41–42) má komunikace vést „západně od dálnice, východně od Nové Vsi“, má končit „přibližně v místě křížení Mlýnského náhonu … u rybníka Čahoun“ a oznamovatel ji připravuje jako „SO 124 Přeložka silnice II/395“ (str. 43). Podle stanoviska EIA „[j]ediná reálná trasa bude přimknuta podél západní strany budoucí dálnice D52“ (str. 42), tedy právě na straně, na níž leží lokalita 1 (km cca 19,350 vlevo).

Lokalita 1 (km cca 19,350) leží uvnitř úseku km 18,2–20,4. Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vymezují pro D52 koridor DS04 o šířce „200 m, včetně doprovodné komunikace“ (čl. 82) a ÚP Pohořelice koridor K-DS04 určený „pro umístění dálnice D52 a doprovodné pozemní komunikace“. Prostorové uspořádání dálnice a souběžné komunikace v úseku u lokality 1 proto přímo určuje, jak velká část mokřadu bude zasažena. Projekt SO 124 do řízení předložen nebyl a souhrnná technická zpráva SO 807 podmínku č. 1 odbyla konstatováním, že „není pro stavbu mokřadu relevantní“.

Otázka není akademická: orgán územního plánování (MěÚ Pohořelice) shledal dokumentaci úseků 5204.1 a 5204.2 závaznými stanovisky ze dne 27. 11. 2020 (č. j. MUPO-82521/2020/SU/BRP) a 6. 1. 2021 (č. j. MUPO-76920/2020/SU/BRP) „v předloženém řešení nepřípustnou“ pro rozpor se ZÚR JMK a ÚP Pohořelice právě z důvodu řešení doprovodné komunikace v prostoru Nové Vsi. Tatáž dokumentace přitom označovala náhradní mokřad za „související a zároveň podmiňující stavbu“ úseku 5204.2.

Stavební úřad (vypořádání námitek A9, A10, B2, B4, B5) tyto souvislosti odmítl s tím, že předmětem řízení není D52 ani II/395. Tím však pominul, že SO 807 je povolován výhradně jako náhrada za zásah, jehož rozsah určuje právě řešení D52 a II/395 v úseku lokality 1. Bez zjištění rozsahu ztráty nemohl přezkoumatelně posoudit, zda SO 807 svůj účel splní (§ 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, § 193 odst. 1 SZ). Viz též B.A9, B.A10, B.B5.

A.3 Výjimka podle § 56 ZOPK (výroky VII. a VIII.) je nezákonná; JES je v této části nepřezkoumatelné

Podle § 56 odst. 1 věty druhé zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“), lze u druhů chráněných právem EU výjimku povolit „jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany“. Výjimka

zahrnuje mimo jiné kuňku obecnou, lesáka rumělkového, pestrokřídlece podražcového, luňáka červeného a hnědého a 15 druhů netopýrů. Podmínky musí být splněny kumulativně, jejich splnění musí prokázat žadatel a správní orgán je musí přesně a přezkoumatelně odůvodnit (srov. judikaturu citovanou v námitce B16, zejm. rozsudky NSS ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 As 30/2012-88, a ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 73/2015-40; k čl. 16 odst. 1 směrnice 92/43/EHS též rozsudek SDEU ze dne 10. 10. 2019, Tapiola, C-674/17).

A.3.1 Neexistence jiného uspokojivého řešení nebyla vůbec posouzena ve vztahu k povolovanému záměru

JES tuto podmínku „posuzuje“ takto (str. 14): „Na základě hodnocení variant bylo prokázáno, že jiné reálně proveditelné řešení neexistuje. V dotčeném území není k dispozici alternativní dopravní koridor, který by zajistil srovnatelný dopravní účel … Využití vodní dopravy či železniční infrastruktury není v tomto prostoru technicky ani funkčně možné …“. Předmětem JES však není dálnice, ale mokřad SO 807. Úvaha o alternativách dopravního koridoru se míjí s předmětem výjimky; ve vztahu k mokřadu nebyla žádná alternativa umístění ani způsobu provedení zkoumána.

Stavební úřad (vypořádání námitek B14 a B19) vadu nenapravil, nýbrž ji prohloubil: uvedl, že lokalitu určila podmínka č. 64 písm. a) stanoviska EIA a že „[ú]častník neoznačuje konkrétní alternativní lokalitu ani nedokládá její vlastnickou dostupnost, hydrologickou vhodnost, biologickou vhodnost …“. Tím nepřípustně přenesl důkazní břemeno na odvolatele.

Jiné uspokojivé řešení přitom existuje i v rámci podmínky č. 64 písm. a), která určuje pozemek, nikoli způsob provedení. Pozemek parc. č. 3106 má podle katastru nemovitostí výměru 49 908 m² (ostatní plocha, způsob využití zeleň, bez BPEJ, nejde o zemědělský půdní fond). Stavba SO 807 zabírá 16 794 m² (záborový elaborát). Mimo zábor tak na téže parcele zůstává 33 114 m², zejména souvislé pruhy v západní a severní části, které jsou fakticky obhospodařovány shodně se sousední ornou půdou na pozemku parc. č. 3105 (katastrální situační výkres C.2.1 DUSP – vztah hranice dočasného záboru a hranice parcely). Územní plán Pohořelice tuto část zahrnuje převážně do plochy ZO – plochy zemědělské, pro niž jednotné regulativy ploch zemědělských připouštějí „stavby, zařízení, a jiná opatření pro vodní hospodářství (například rybníky, tůňky), pro ochranu přírody a krajiny“. Skutečně nový mokřad tak bylo možné vytvořit na stejném pozemku, v souladu s podmínkou č. 64 písm. a) i s územním plánem, bez zásahu do biotopu 41 zvláště chráněných druhů a bez kácení vzrostlých dřevin. Že je takové řešení u tohoto typu opatření reálné, dokládá i postup téhož investora u podmínky č. 64 písm. b) téhož stanoviska EIA (náhradní mokřad v k. ú. Perná – JES MŽP ze dne 26. 2. 2026, č. j. MZP/2026/910/749), kde je náhradní mokřad tvořen nově vyhloubenými tůněmi.

JES ani napadené rozhodnutí se touto možností nezabývají. Výjimka byla povolena bez splnění zákonné podmínky neexistence jiného uspokojivého řešení; výroky VII. a VIII. jsou v rozporu s § 56 odst. 1 ZOPK a JES je v této části nepřezkoumatelné. Viz též B.B14, B.B19.

A.3.2 Naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu nebyly konkrétně odůvodněny

Pro druhy chráněné právem EU byla výjimka povolena podle § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK „z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu“ (výrok VII.). JES tento důvod odvozuje z toho, že dálnice D52 je ze zákona veřejně prospěšnou stavbou, a uzavírá, že realizace SO 807 „je významným veřejným zájmem v zájmu ochrany přírody“ (JES, str. 30). Taková úvaha je kruhová: veřejný zájem „v zájmu ochrany přírody“ předpokládá, že SO 807 přírodě přinese čistý přínos (náhradu ztracené kapacity), což – jak vyplývá z A.1.2 – podklady nedokládají; a odkaz na veřejnou prospěšnost dálnice nevysvětluje, proč je naléhavé a převažující provést zásah právě v osídleném biotopu lokality 2, a nikoli jinak (A.3.1). Veřejný zájem musí být formulován ve vztahu ke konkrétní posuzované věci (rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 As 65/2012-161, citovaný v námitce B16). Odůvodnění JES tomuto požadavku nedostojí. Viz též B.B13, B.B16.

A.3.3 Zásah do biotopu, který má být útočištěm

JES uvádí, že realizace SO 807 „zasáhne do rozmnožišť, zimovišť a potravního biotopu druhu“ u kuňky obecné a obdobně u dalších obojživelníků v lokalitě 2 (JES, str. 20 a násl.). Výjimka tak umožňuje zasáhnout do stávající populace druhů přílohy II a IV směrnice 92/43/EHS v lokalitě, do níž mají být podle dokumentace „přemigrovány“ populace z lokality 1. Úvaha o udržení příznivého stavu druhů se nezabývá kumulací obou zásahů – zánikem lokality 1 a současným narušením lokality 2 – ani kapacitou lokality 2 (A.1.2). Závěr o zachování příznivého stavu je proto nepodložený. Viz též B.B40.

A.4 Povolení kácení dřevin (výroky III. až VI.) vychází z nesprávně zjištěného stavu a vadné vyvažovací úvahy

A.4.1 Kácí se zdravé vzrostlé původní stromy, které měly být podle dokumentace ponechány

JES (str. 12) i napadené rozhodnutí (str. 16) odůvodňují kácení především tím, že „[j]avor jasanolistý představuje invazní druh“, a dendrologický průzkum v závěru (kap. 7) uvádí, že „[v] porostu č. 1409 … bude kácen pouze nepůvodní expanzivně šířící se javor jasanolistý“. Mezi 32 stromy povolenými ke kácení ve výroku III. je však vedle 22 javorů jasanolistých i 10 vzrostlých původních stromů:

č.	druh	obvod kmene	výška	vitalita / zdr. stav	poznámka
768	vrba bílá	223 cm	16 m	4 / 4	vícekmen, dřevokazný hmyz a houby
769	topol černý	116 cm	25 m	1 / 1	vícekmen
770	topol černý	148 cm	25 m	1 / 1	vícekmen
772	vrba bílá	148 cm	20 m	1 / 1	
773	vrba bílá	132 cm	22 m	1 / 1	vícekmen
774	vrba bílá	179 cm	25 m	2 / 2	vícekmen, jmelí
775	topol černý	94 cm	17 m	1 / 1	
776	topol černý	94 cm	17 m	1 / 1	

777	topol černý	126 cm	20 m	1 / 1	vícekmen
778	vrba bílá	204 cm	22 m	1 / 1	

(zdroj: dendrologický průzkum, DUSP – dokladová část, tabulka kácených stromů; vitalita a zdravotní stav podle SPPK A01 001:2018, stupnice 1–5, kde 1 = výborná až mírně snížená vitalita, resp. výborný až dobrý zdravotní stav)

Osm z těchto stromů je v nejlepší třídě vitality i zdravotního stavu (1/1), vrba č. 774 ve třídě 2/2. Vrba č. 768 (obvod 223 cm, vitalita zbytková, výskyt dřevokazného hmyzu a hub) je typickým biotopovým stromem – potenciálním úkrytem netopýrů a stanovištěm saproxylického hmyzu, včetně lesáka rumělkového, pro něhož byla povolena výjimka; právě takové stromy má dokumentace ponechat nebo upravit na torza. Souhrnná technická zpráva (kap. 1 písm. f)) totiž uvádí: „Vzrostlé stromy zde poskytují životní podmínky pro mnohé druhy živočichů. Tvoří hnízdiště a zimoviště pro ptáky i netopýry, významné stanoviště nejen pro saproxylofágní hmyz a úkryty pro zvěř. Tyto stromy budou ponechány, popřípadě bude část upravena na tzv. torza.“ a „Více prosvětlena bude pouze jižní část okrajového porostu, kde se vytvoří i přístup k tůním, pro jejich odbahnění. Při prosvětlování budou odstraňovány především nepůvodní a invazní druhy dřevin …“. Vzrostlé původní stromy tak mají padnout v rozporu s deklarovaným záměrem, zjevně kvůli přístupu mechanizace k odbahnění.

Vyvažovací úvaha podle § 8 odst. 1 ZOPK (JES, str. 12–13; napadené rozhodnutí, str. 16) se kácením těchto stromů nezabývá a pracuje s představou, že se odstraňuje převážně invazní dřevina. Rozpor mezi technickou zprávou a rozsahem kácení stavební úřad nevypořádal (B.B123). Úvaha je neúplná a rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné.

A.4.2 Taxon topolu není spolehlivě určen

Dendrologický průzkum z roku 2025 určuje stromy č. 769, 770, 775, 776 a 777 jako topol černý (Populus nigra). Tentýž zpracovatel však v Hodnocení podle § 67 ZOPK pro stavbu 5204.1 (HBH Projekt, září 2020, kap. 1.2.1) uvádí, že v lokalitě 2 „se vyskytují topoly kanadské (Populus x canadensis), vrby bílé (Salix alba) a náletový javor jasanolistý (Acer negundo)“. Původní topol černý je v ČR vzácný a jeho záměna s kříženci (topol kanadský) je častá; k jeho spolehlivému určení existuje certifikovaná metodika identifikace pomocí DNA markerů. Je-li v lokalitě skutečně původní topol černý, jde o významnou okolnost pro vyvažovací úvahu podle § 8 ZOPK; JES zároveň ukládá vysadit v rámci náhradní výsadby 20 ks Populus nigra, aniž stanoví požadavek na původ (autochtonní genotyp) výsadbového materiálu. Odvolatel navrhuje, aby odvolací orgán (resp. MŽP v postupu podle § 149 odst. 7 správního řádu) určení taxonu objasnil.

A.4.3 Podmínka č. 26 stanoviska EIA nebyla splněna; terénní data jsou z let 2022 a 2024

Podmínka č. 26 stanoviska EIA (str. 10) ukládá aktualizovat dendrologický průzkum „s cílem stanovit maximálně přípustný odůvodněný rozsah kácení“, „identifikovat mimořádně hodnotné dřeviny“, obsahovat „aktualizovanou evidenci prvků dřevin zachovávaných“ a „označení prvků dřevin s dutinami s potenciálním výskytem netopýrů“. Souhrnná technická zpráva (kap. 8, k podmínce č. 26) tvrdí, že podmínka je splněna, neboť „[b]yla aktualizován dendrologický průzkum o označení prvků dřevin s dutinami“. Dendrologický průzkum však

žádné označení dřevin s dutinami, evidenci dřevin zachovávaných ani identifikaci mimořádně hodnotných dřevin neobsahuje. Terénní šetření bylo podle průzkumu (kap. 2) „provedeno v květnu a červnu 2022 a doměření březen 2024“; stavební úřad nesprávně uvádí, že JES vycházelo z aktuálního průzkumu z května 2025 (vypořádání námitky B123), ačkoli sám ve vypořádání námitky B60 terénní šetření z let 2022/2024 připouští. Viz též B.B123.

A.5 SO 807 funkčně nenahrazuje mokřad v nivě Mlýnského náhonu a v lokálním biokoridoru LBK2

Lokalita 1 leží v nivě Mlýnského náhonu a je součástí lokálního biokoridoru LBK2, který územní plán Pohořelice vymezuje pro cílová společenstva „mokřadní + vodní“, nebo na něj bezprostředně navazuje. Vyhodnocení vlivů ÚP Pohořelice na životní prostředí (Ekogroup, 2017, str. 96) uvádí, že koridor K-DS04 „kříží prvky ÚSES a VKP: LBK10, RBC342 Vrkoč, LBK2, Mlýnský náhon“. Hodnocení krajinného rázu zpracované pro stavbu 5204.1 (Ekopontis, červen 2020) charakterizuje lokalitu 1 jako „tůň, resp. mokřadní biotop … obklopena vzrostlým vegetačním doprovodem zejména topolů černých a vrb (lokální biokoridor ÚSES a VKP údolní niva)“.

Lokalita 2 naproti tomu leží izolovaně v orné půdě, mimo jakýkoli prvek ÚSES. Stanovisko EIA přitom zařadilo náhradní mokřad mezi opatření, jejichž cílem je „zlepšení ekologicko-stabilizační funkce dotčených prvků ÚSES (např. nové ekodukty či biocentrum, náhradní mokřad)“, a uzavřelo, že „[z]a předpokladu jejich plnění zpracovatel posudku označil záměr z hlediska vlivů na ÚSES za akceptovatelný“ (str. 108). Úprava izolované lokality mimo ÚSES funkci biokoridoru LBK2 nenahrazuje ani nezlepšuje; předpoklad, na němž stanovisko EIA založilo akceptovatelnost vlivů na ÚSES, tak naplněn není. To je v rozporu i s požadavky územně plánovací dokumentace – čl. 71 písm. b) a d) ZÚR JMK („křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru“; „[z]vyšovat podíl … mokřadů“) a kap. I.E.2 ÚP Pohořelice („V nivě těchto toků vytvořit vodní plochy a mokřady“).

Stavební úřad (vypořádání námitky B59) tuto vazbu odmítl jako nedoloženou, ačkoli vyplývá z územně plánovací dokumentace a ze stanoviska EIA, tedy z podkladů, které měl k dispozici. Viz též B.B59.

B. NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÉ NÁMITKY ODVOLATELE

V tomto bloku odvolatel uvádí ty své námitky ze dne 5. 6. 2026, které stavební úřad v napadeném rozhodnutí vypořádal nesprávně nebo zčásti nesprávně. U každé námitky je uvedeno (1) její plné znění, (2) plné znění vypořádání stavebním úřadem (napadené rozhodnutí, oddíl „Vypořádání námitek účastníků řízení“, str. 17 a násl.) a (3) důvody, pro které je vypořádání nesprávné. Označení námitek odpovídá jejich původnímu číslování (A1–A35, B1–B123), které převzal i stavební úřad.

B.A1 – námitka A1

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Má-li se jednat o náhradu za stávající mokřad, pak musí být doloženo, co je objektem, který je nahrazován. Nahrazovaný objekt a nahrazující objekt musí mít základní vlastnosti shodné, jinak se nejedná o nahrazování. To se v daném případě neděje.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Původní mokřad je v podkladech identifikován jako periodicky zavodněná terénní sníženina mezi stávající silnicí I/52 a Mlýnským náhonem v prostoru přibližně km 19,350 budoucí dálnice D52, která plní zejména funkci refugia a rozmnožovacího biotopu obojživelníků. Podklady současně vymezují náhradní biotop SO 807 na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic, a to jako obnovu stávajícího mokřadního prostoru severně od rybníka Čahoun. Projektová dokumentace popisuje vyčištění lokality, odstranění odpadu, odbahnění a modelaci stávajících tůní, úpravu břehů a výsadbu dřevin. Záměr SO 807 je kompenzačním opatřením uloženým podmínkou č. 64 písm. a) stanoviska EIA, podle níž má být náhradní mokřad na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic vytvořen ještě před zahájením výstavby dálnice. Náhradní opatření nemusí představovat přesnou fyzickou kopii dotčeného mokřadu. Rozhodující je, zda je navržené řešení způsobilé nahradit podstatnou ekologickou funkci dotčeného mokřadního stanoviště, a to zejména ve vztahu k ochraně obojživelníků. Konkrétní řešení SO 807 bylo posouzeno souhlasným JES jako přípustné z hlediska vlivů na dotčené složky životního prostředí. Z podkladů tedy nevyplývá, že by objekt náhrady nebyl určen nebo že by navržený SO 807 nemohl plnit požadovanou kompenzační funkci.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad sám formuloval správné kritérium: „Rozhodující je, zda je navržené řešení způsobilé nahradit podstatnou ekologickou funkci dotčeného mokřadního stanoviště“. Toto kritérium však neaplikoval. Nezjistil, jakou plochu a jaké populace lokalita 1 má a v jakém rozsahu zaniká (A.2.1), ani zda lokalita 2, již dnes osídlená týmiž druhy, může populace z lokality 1 pojmout (A.1.2). Odkaz na souhlasné JES nic nenahrazuje – JES samo konstatuje, že rozloha biotopu se nezmění, a funkční ekvivalencí obou lokalit se nezabývá. Závěr, že „z podkladů nevyplývá“, že SO 807 nemůže kompenzační funkci plnit, obrací důkazní logiku: stavební úřad měl zjistit, že ji plnit může (§ 3 a § 50 odst. 3 správního řádu). Vypořádání je navíc vnitřně rozporné – na jedné straně popisuje SO 807 jako „obnovu stávajícího mokřadního prostoru“, na druhé straně tvrdí, že má být podle podmínky č. 64 písm. a) „vytvořen“ (A.1.1, A.1.3).

B.A3 – námitka A3

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Do spisu musí být též doplněn dokument s názvem „Návrh náhradního mokřadního biotopu“ po stavbu 5204 Pohořelice – Ivaň, zpracovaný na zakázku ŘSD společností HBH Projekt Brno, duben 2016. Tento dokument stávající mokřad, který by měl nahrazen, charakterizuje takto: „Mezi stávající silnicí I/52 a Mlýnským náhonem se nachází terénní sníženina – periodicky zavodněný mokřad. Tato část je porostlá rákosem a chrasticí. Jedná se o větší tůň oválného tvaru o rozměrech cca 100 x 30 m“. Podle katastrální mapy se jedná o řadu parcel, včetně parc. č. 3085, 3083, 3082, 3086, 6583, 6577, 6576. Zásah do plochy tohoto rozsahu je masivní a náhrada tohoto mokřadu musí být adekvátní a jako adekvátní doložena. To se nestalo.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Původní mokřad je popsán v technické zprávě SO 807 jako periodicky zavodněná terénní sníženina mezi silnicí I/52 a Mlýnským náhonem v km přibližně 19,350 budoucí dálnice D52, významná pro rozmnožování obojživelníků. Dokumentace současně uvádí, že stavbou budoucí dálnice bude stávající (původní) mokřad zasažen zasypáním v nutném záboru stavby a dojde k odstranění části dřevin. Tvrzení, že dojde k zásahu do celé plochy mokřadu o rozměrech přibližně 100 × 30 m, tedy z podkladů nevyplývá. Náhradní řešení je konkrétně stanoveno podmínkou č. 64 písm. a) závazného stanoviska EIA a je rozpracováno v projektové dokumentaci z května 2025 jako obnova existujícího mokřadního prostoru zahrnující vyčištění lokality, odbahnění a modelaci tůní různých hloubek a výsadbu dřevin. Toto řešení bylo posouzeno souhlasným JES. Existence staršího dokumentu z roku 2016 není pro vydání povolení podstatná, jestliže jsou rozhodné skutečnosti pro posouzení SO 807 obsaženy v aktuální projektové dokumentaci z května 2025, ve stanovisku EIA, v JES a v „Hodnocení podle § 67 ZOPK“. Námitka neoznačuje konkrétní odborný důvod, pro který by navržené řešení SO 807 nemohlo plnit stanovenou kompenzační funkci.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad uznal, že původní mokřad bude „zasažen zasypáním v nutném záboru stavby“, a současně odmítl tvrzení, že bude zasažena celá plocha, protože to „z podkladů nevyplývá“. Rozsah nutného záboru však sám nezjistil, takže nemohl posoudit, zda je náhrada „adekvátní“, jak námitka požadovala. Ve spisu i v podkladech předložených odvolatelem přitom existují údaje o úplném zániku lokality 1 (JES str. 12: mokřad „zanikne výstavbou dálnice D52“; Hodnocení podle § 67 ZOPK pro stavbu 5204.1 z roku 2020: „zasypán a tím celý zlikvidován“) a o jejím rozsahu na 11 parcelách (závazné stanovisko MěÚ Pohořelice ze dne 6. 1. 2021). Stavební úřad tento rozpor neodstranil (A.2.1).

Odmítnutí dokumentu „Návrh náhradního mokřadního biotopu“ (HBH, 2016) jako nepodstatného je nesprávné: jde o jediný známý podklad, který lokalitu 1 popisuje (rozměr cca 100 × 30 m, porost rákosu a chrastice). Pokud aktuální podklady lokalitu 1 nepopisují

vůbec, nemohou být rozhodné skutečnosti „obsaženy v aktuální projektové dokumentaci“. Odvolatel navrhuje tento dokument (jako přílohu Hodnocení podle § 67 ZOPK z roku 2020) provést jako důkaz.

B.A6 – námitka A6

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Principem je, že Podmínka č. 32 (technická minimalizace škody) a Podmínka č. 64 (následná kompenzace) jsou spojené nádoby. Úřad nemůže izolovaně schválit nový mokřad (SO 807) s odkazem na podmínku č. 64, aniž by stavebnímu úřadu prokazatelně doložil, jak dopadlo prověření podmínky č. 32. Pokud by totiž byla postavena opěrná zeď, destrukce původního mokřadu by byla poloviční, a tím pádem by parametry a funkce nového mokřadu (SO 807) musely vypadat úplně jinak.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Výsledek prověření podmínky č. 32 stanoviska EIA je ve spise doložen v projektové dokumentaci z května 2025, části B – Souhrnná technická zpráva. Z ní vyplývá, že možnost náhrady náspu dálnice opěrnou zdí byla prověřena, avšak nebyla vyhodnocena jako vhodná. Projektant odůvodnil tento závěr technickými okolnostmi založení a výstavby zdi v prostoru mokřadu a nutností vymezit souběžnou plochu pro její údržbu. Jako přijatelnější bylo proto ponecháno násypové řešení. Podmínka č. 64 písm. a) stanoviska EIA současně samostatně ukládá vytvořit ještě před zahájením výstavby náhradní mokřad formou SO 807. Z jejího znění nevyplývá, že by realizace SO 807 byla podmíněna pozitivním výsledkem prověření opěrné zdi nebo následným přepočtem rozsahu SO 807. Tvrzení účastníka, že opěrná zeď by snížila zásah do původního mokřadu právě na polovinu a že by proto parametry SO 807 musely být zcela jiné, není doloženo žádným podkladem ve spise. Podmínky č. 32 a 64 spolu věcně souvisejí, avšak tato souvislost nebrání samostatnému povolení SO 807, jehož předstihová realizace je stanoviskem EIA výslovně požadována.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad považuje podmínku č. 32 stanoviska EIA za „prověřenou“ na základě jediného odstavce v tabulce vyhodnocení podmínek v souhrnné technické zprávě SO 807, bez jakéhokoli technického podkladu. Pominul, že stanovisko EIA samo s opěrnou zdí SO 250 v úseku 5204 počítá (podmínka č. 34) a že dokumentace stavby 5204.2 obsahuje „SO 250 Opěrná zeď v km 19,29–19,36“, tedy v místě lokality 1 (A.2.2). Tvrzení, že zeď „není vhodná“, je s těmito podklady v rozporu; stavební úřad rozpor nevyjasnil.

Úvaha, že podmínka č. 64 písm. a) „samostatně“ ukládá SO 807, a proto nezáleží na výsledku podmínky č. 32, je nesprávná. Odvolatel nenamítal, že SO 807 nesmí být realizován, nýbrž že bez znalosti rozsahu zásahu do lokality 1 nelze posoudit rozsah a parametry náhrady. Výtka, že účastník „nedoložil“, že by zeď snížila zásah „právě na polovinu“, nemíjí podstatu: zjistit rozsah zásahu bylo povinností stavebního úřadu, nikoli účastníka (§ 50 odst. 3 správního

řádu). Kruhové zdůvodnění v souhrnné technické zprávě („Jako kompenzační opatření byl realizován náhradní mokřad SO 807“) stavební úřad nekriticky převzal.

B.A9 – námitka A9

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Nelze však pominout, že je zde další souvislost, a to povinnost vybudovat doprovodnou komunikaci k dálnici D52 a zajistit, aby doprava nebyla zavlékána do středu Nové Vsi. K tomu více níže. Bez uvážení projektu SOUBĚŽNÉ doprovodné komunikace II/395 nelze vyhodnotit dopady na původní mokřad.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Stanovisko EIA skutečně ukládá zapracovat do navazující projektové dokumentace obslužnou obchvatovou komunikaci jako prodloužení silnice II/395 v souběhu s dálnicí D52 podél východního okraje Nové Vsi. Tento požadavek tedy nebyl v procesu EIA pominut. Podle odůvodnění stanoviska EIA byla tato komunikace připravována jako SO 124 – Přeložka silnice II/395. Předmětem nynějšího řízení však není povolení dálnice D52, doprovodné komunikace II/395 ani zásah do původního mokřadu, ale povolení SO 807. Vyrozumění o zahájení řízení i informace podle § 9b zákona EIA vymezují předmět řízení právě jako povolení záměru „D52 5204 Mokřadní biotop u Nové Vsi“ v rozsahu SO 807. Projektová dokumentace z května 2025 u podmínky související s obslužnou komunikací uvádí, že tato podmínka není pro stavbu mokřadu relevantní. Případné vlivy konkrétního řešení komunikace II/395 na původní mokřad musí být řešeny v rámci přípravy a povolování této komunikace a hlavní stavby D52. Nadto námitka neuvádí, jak by řešení II/395 mělo změnit technické řešení, účel nebo přípustnost SO 807.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad přiznává, že stanovisko EIA ukládá zřídit obslužnou komunikaci II/395 v souběhu s dálnicí v úseku km 18,2–20,4 a že jde o SO 124. Neuvážil však, že lokalita 1 (km cca 19,350 vlevo) leží uvnitř tohoto úseku a že podle stanoviska EIA má komunikace vést „podél západní strany budoucí dálnice“, tedy na straně lokality 1 (A.2.3). Řešení II/395 proto přímo určuje rozsah zásahu do mokřadu, za nějž má být SO 807 náhradou. Tvrzení, že případné vlivy II/395 „musí být řešeny v rámci přípravy a povolování této komunikace“, by bylo udržitelné jen tehdy, pokud by povolení SO 807 nezáviselo na rozsahu ztráty v lokalitě 1 – to však není pravda (B.A1). Výtka, že námitka „neuvádí, jak by řešení II/395 mělo změnit technické řešení“ SO 807, je nepřípadná: námitka uvádí, že bez znalosti řešení II/395 nelze vyhodnotit dopady na původní mokřad, a tedy ani přiměřenost náhrady.

B.A10 – námitka A10

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Žádáme proto, aby stavební úřad s ohledem na § 193 odst. 2 stavebního zákona nepřevzal podmínky tohoto JES do svého rozhodnutí a vyzval MŽP k nápravě a koordinaci. Stavební úřad musí po žadateli (ŘSD) imperativně požadovat předložení technické dokumentace prokazující splnění Podmínky č. 32 z EIA a doložení projektové dokumentace souběžné doprovodné komunikace II/395 a jejího vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí (stanovisko EIA) a z hlediska právních aspektů posuzovaných dle ZOPK v procesu JES. Teprve po verifikaci, zda v km 19,350 bude či nebude realizována opěrná zeď a jak budou řešeny souvislosti se souběžnou doprovodnou komunikací II/395, může být meritorně posuzován a povolen rozsah, bilance a funkčnost nového kompenzačního mokřadu SO 807.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. K prověření podmínky č. 32 stanoviska EIA se DESÚ odkazuje na vypořádání námitek A4, A6 a A8. Požadované prověření možnosti opěrné zdi je v projektové dokumentaci z května 2025 obsaženo a jeho výsledek je ve spise doložen. K otázce souběžné doprovodné komunikace II/395 se DESÚ odkazuje na vypořádání námitky A9. Tato komunikace není předmětem nynějšího řízení o SO 807 a musí být řešena v rámci přípravy a povolování hlavní stavby D52, popřípadě souvisejícího stavebního objektu této komunikace. Stavební úřad v rozsahu posouzení podle § 193 odst. 2 stavebního zákona neshledal konkrétní rozpor mezi stanoviskem EIA, JES a projektovou dokumentací z května 2025, který by bránil věcnému posouzení a povolení SO 807. Z podkladů naopak vyplývá, že SO 807 je předstihovým kompenzačním opatřením uloženým podmínkou č. 64 písm. a) stanoviska EIA, že podmínka č. 32 byla v projektové dokumentaci vyhodnocena, a že konkrétní řešení SO 807 bylo posouzeno souhlasným JES. Námitka proto nezakládá důvod k nepřevzetí JES do rozhodnutí, ani k přerušení řízení ani k vyžádání nápravy a koordinace u MŽP.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad v rozsahu prověření podle § 193 odst. 2 SZ „neshledal konkrétní rozpor“ mezi stanoviskem EIA, JES a dokumentací. Rozpory přitom ze spisu zřejmé jsou: podmínka č. 64 písm. a) ukládá mokřad vytvořit, JES i dokumentace popisují úpravu existujícího mokřadu (A.1.1); podmínka č. 32 je „vyřízena“ odkazem na kompenzaci, ačkoli stanovisko EIA počítá s opěrnou zdí SO 250 (A.2.2); podmínka č. 1 je prohlášena za „nerelevantní“, ačkoli se týká úseku lokality 1 (A.2.3). Za správné lze považovat jen to, že stavební úřad není oprávněn obsah závazného stanoviska sám měnit; měl však v takové situaci postupovat podle § 193 odst. 2 SZ a vyzvat MŽP ke koordinaci, resp. nyní je namístě postup podle § 149 odst. 7 správního řádu.

B.A11 – námitka A11

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Nelze také tvrdit, že řízení je vedeno o vybudování náhradního mokřadu v lokalitě grafický doložené ve spise (a to v rámci parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic), dále také „u rybníka Čahoun“. Zde již mokřad existuje, tedy zde nemůže být nově zřizován.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Projektová dokumentace z května 2025 existenci mokřadních prvků na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic nezamlčuje. Naopak vychází z toho, že náhradní opatření spočívá v obnově stávajícího mokřadního prostoru přibližně 140 m severně od rybníka Čahoun. Lokalita obsahuje tůně a zavodněné terénní sníženiny, současně je však zatížena odpadem, zarůstáním nevhodnou vegetací, zastíněním a částečným zazemněním tůní. SO 807 proto není pouhým formálním označením již existujícího stavu, ale stavebním a biologickým opatřením, jehož účelem je obnovit a funkčně upravit mokřadní biotop tak, aby plnil kompenzační funkci ve vztahu k mokřadu dotčenému stavbou D52. Podmínka č. 64 písm. a) stanoviska EIA požaduje vytvoření náhradního mokřadu formou realizace SO 807. Z jejího znění nevyplývá, že by náhradní mokřad musel být vytvořen výlučně na ploše, kde se dosud nenacházejí žádné mokřadní prvky. Samotná existence stávajících tůní a mokřadních znaků proto povolení SO 807 nevylučuje.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad potvrdil skutkový základ námitky – na pozemku parc. č. 3106 mokřad existuje a SO 807 je jeho „obnovou“ – ale z toho vyvodil, že podmínka č. 64 písm. a) „nevylučuje“ obnovu stávající lokality. Takový výklad je v rozporu se zněním podmínky („vytvořit náhradní mokřad“) i s jejím účelem (nahradit kapacitu, která zanikne). Obnova existujícího mokřadu přírůstek mokřadní plochy nepřináší (JES: „nebude zmenšena rozloha dostupného biotopu“), takže ztráta lokality 1 zůstává nekompenzována (A.1.1, A.1.2). Argument, že SO 807 není „pouhým formálním označením již existujícího stavu“, nic nemění na tom, že výsledkem je týž mokřad v téže ploše.

B.A12 – námitka A12

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Z výše uvedeného důvodu je podmínka č. 64 stanoviska MŽP nezákonná

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. V návaznosti na vypořádání námitky A11 stavební úřad uvádí, že samotná existence mokřadních prvků na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u

Pohořelic nezpůsobuje nezákonnost podmínky č. 64 písm. a) stanoviska EIA. Projektová dokumentace z května 2025 řeší SO 807 jako obnovu a funkční úpravu stávajícího, znečištěného a částečně degradovaného mokřadního prostoru. Z podmínky č. 64 písm. a) stanoviska EIA nevyplývá požadavek, aby náhradní mokřad vznikal výhradně na ploše bez jakýchkoliv existujících tůní nebo mokřadních znaků. Rozhodující je vytvoření funkčně způsobilého náhradního biotopu před zahájením výstavby. Konkrétní řešení SO 807 bylo následně posouzeno souhlasným JES. Tvrzená nezákonnost podmínky č. 64 tedy nebyla zjištěna.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad správně uvádí, že sama existence mokřadu na pozemku parc. č. 3106 nečiní podmínku č. 64 písm. a) nezákonnou. Nesprávně však dovodil, že podmínka je splněna, jestliže se existující mokřad upraví. Podmínka je zákonná právě při výkladu, že ukládá vytvořit nový mokřad (např. na volné části parcely mimo zábor – A.3.1); nezákonným je povolení stavby, které podmínku nenaplňuje, a ověřovací stanovisko, které toto neplnění nepovažovalo za změnu záměru podle § 9a odst. 7 ZPV (A.1.4).

B.A14 – námitka A14

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Vyčistění lokality, odstranění vegetace, odbahnění tůní pro existující mokřad pro lokalitu u rybníka Čahoun nebylo součástí vyhodnocení EIA. Stanovisko EIA je tak pro předmětnou stavbu nepoužitelné.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Podmínka č. 64 písm. a) stanoviska EIA výslovně požaduje vytvoření náhradního mokřadu formou realizace SO 807. Projektová dokumentace z května 2025 konkretizuje způsob provedení tohoto opatření, zejména vyčištění lokality, odstranění nevhodné vegetace, odbahnění a modelaci stávajících tůní, vytvoření nízkých valů z části vytěženého materiálu a výsadbu dřevin. Projektová dokumentace z května 2025 neobsahuje změny technického řešení oproti řešení posouzeného v EIA, ale představuje jeho rozpracování do podrobnosti navazující projektové dokumentace. Konkrétní zásahy při realizaci SO 807 byly následně posouzeny v JES, které stanovilo podmínky k ochraně živočichů, biotopů, dřevin a k nakládání s odpady. Skutečnost, že stanovisko EIA nepopisuje jednotlivé stavební práce v podrobnosti projektové dokumentace, nezpůsobuje jeho nepoužitelnost pro toto řízení.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad tvrdí, že dokumentace „neobsahuje změny technického řešení oproti řešení posouzeného v EIA, ale představuje jeho rozpracování“. Ve stanovisku EIA však žádné technické řešení SO 807 posouzeno nebylo: pozemek parc. č. 3106 je zmíněn pouze v podmínce č. 64 písm. a) a v jedné větě na str. 32 a stanovisko EIA neobsahuje popis lokality 2, jejích biotopů ani výskytu zvláště chráněných druhů (A.1.4). Není tedy co „rozpracovávat“;

vlivy SO 807 byly poprvé hodnoceny až v JES. Ověřovací stanovisko, z něhož stavební úřad vychází, přitom převzalo bez vlastního posouzení tvrzení žadatele, že „ke změnám … nedochází“, a vůbec se nezabývalo tím, že dokumentace podmínku č. 64 písm. a) nenaplňuje.

B.A21 – námitka A21

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Stanovisko EIA sice pod podmínkou č. 64 nařizuje realizaci nového mokřadu (stavební objekt SO 807), avšak zcela v něm absentuje jakékoliv odborné, exaktní a kvantitativní vyhodnocení přenositelnosti ekosystémových funkcí.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. K otázce ekosystémových funkcí se stavební úřad odkazuje na vypořádání námitky A20. Podklady řízení nepojímají SO 807 jako mechanickou náhradu všech vlastností původního mokřadu v totožném rozsahu, ale jako kompenzační opatření zaměřené zejména na zachování a podporu mokřadních funkcí významných pro obojživelníky a další druhy vázané na vodní a mokřadní prostředí. Projektová dokumentace z května 2025 řeší obnovu stávající mokřadní lokality, včetně vyčištění, odbahnění a modelace stávajících tůní, úpravy vegetace a výsadeb. JES a „Hodnocení podle § 67 ZOPK“ následně hodnotí vlivy záměru na konkrétní druhy a stanoví ochranná opatření. Samostatná číselná tabulka označená jako „přenositelnost ekosystémových funkcí“ není podmínkou č. 64 stanoviska EIA požadována. Námitka neuvádí konkrétní odborný údaj, který by závěr o funkční způsobilosti SO 807 jako kompenzačního opatření vyvracel.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad správně uvádí, že stanovisko EIA nepožaduje samostatnou „tabulku přenositelnosti ekosystémových funkcí“. Sám však připouští, že SO 807 má být „kompenzačním opatřením zaměřeným zejména na zachování a podporu mokřadních funkcí významných pro obojživelníky“. Má-li jít o kompenzaci, musí být alespoň zjištěno, jaké funkce a jaká kapacita v lokalitě 1 zanikají a zda je lokalita 2 může převzít. To se nestalo (A.1.2, A.2.1, A.5); odkaz na JES a Hodnocení podle § 67 ZOPK, která se zabývají výhradně vlivy prací v lokalitě 2, tuto mezeru nezaplňuje.

B.A28 – námitka A28

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Odkazy DESU a MŽP na pouhé formální plnění podmínky č. 64 EIA (transfery a vytvoření tůní) jsou za této situace věcně nesprávné a nezákonné. Dokud žadatel nedoloží exaktní technické prověření Podmínky č. 32 EIA (realizace opěrné zdi v km 19,350), je jakékoliv schvalování objektu SO 807 spekulativní, neboť vůbec není znám

rozsah reálné destrukce a hydrologického ovlivnění okolí Mlýnského náhonu. MŽP tak zcela rezignovalo na posouzení příčinné souvislosti mezi technickou prevencí (zeď) a následnou kompenzací (nový mokřad). Stavební úřad toto nemůže pominout.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Podmínka č. 32 stanoviska EIA nebyla pominuta ani splněna pouze formálně. Projektová dokumentace z května 2025 uvádí, že možnost náhrady náspu opěrnou zdí byla prověřena, avšak nebyla vyhodnocena jako vhodná a jako přijatelnější bylo ponecháno násypové řešení. Podmínka č. 64 písm. a) současně samostatně ukládá předstihové vytvoření náhradního mokřadu formou SO 807. Závazné stanovisko EIA nestanoví, že by povolení SO 807 bylo podmíněno pozitivním výsledkem prověření opěrné zdi nebo realizací opěrné zdi. Námitka tak mylně dovozuje, že bez dalšího prověření podmínky č. 32 nelze povolit SO 807. Podmínky č. 32 a 64 spolu věcně souvisejí, avšak jedna se vztahuje k minimalizaci zásahu v prostoru původního mokřadu u hlavní trasy D52, zatímco druhá ukládá předstihové vytvoření náhradního mokřadu. Tato návaznost nebrání samostatnému povolení SO 807.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Viz B.A6 a A.2.2. Stavební úřad znovu opírá splnění podmínky č. 32 o neověřené tvrzení v souhrnné technické zprávě a odmítá souvislost mezi minimalizací zásahu a rozsahem kompenzace, ačkoli sám uznává, že podmínky č. 32 a 64 „spolu věcně souvisejí“. Tato souvislost znamená, že bez zjištění rozsahu zásahu do lokality 1 nelze přezkoumatelně posoudit, zda SO 807 jako náhrada postačuje. Stavební úřad se k této otázce nevyjádřil, a rozhodnutí je proto v této části nepřezkoumatelné.

B.A34 – námitka A34

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Podrobněji k absolutní materiální absenci posouzení stavebního objektu SO 807 v předloženém závazném stanovisku EIA

Namítáme, že toto stanovisko je pro probíhající řízení o povolení stavby v rozsahu objektu 807 zcela nepoužitelné a neobsahuje jeho materiální vyhodnocení, což způsobuje nezákonnost celého řízení z následujících důvodů:

– *Stavební objekt SO 807 není vůbec předmětem posouzení EIA: V závazné části Stanoviska EIA 2025, která striktně definuje kapacitu a rozsah posouzeného záměru (str. 1–3), jsou detailně vyjmenovány součásti dálnice D52: odvodnění dálnice, střediska správy a údržby, mimoúrovňové křižovatky (MÚK Perná, MÚK Bavory), 11 dálničních mostů, ekodukty, přeložky silnic, a dokonce i obnova rybníka Čahoun a kompenzační podvarianty (1, 2 a 3) pro objemové náhrady ve vodním díle Nové Mlýny. O stavebním objektu SO 807, technických parametrech tůní či možném ovlivnění meliorací však v celém textu 160 stránkového stanoviska není ani jedna věcná zmínka.*

- *Absence závazných podmínek pro fázi přípravy a realizace mokřadu: Ministerstvo životního prostředí stanovilo v kapitole I. a II. desítky extrémně detailních podmínek pro fázi přípravy a výstavby dálnice. Jsou zde specifické podmínky pro*
- *ochranu vodního zdroje Nová Ves (body 12 a 13),*
- *ochranu EVL Mušovský luh (bod 14),*
- *ochranu lokality Slanisko u Mikulova (bod 17) a*
- *transfery škeblí v rameni Dyje (bod 46).*
- *V celém seznamu závazných podmínek však neexistuje jediná podmínka směřující k ochraně či monitoringu podzemních a povrchových vod pro objekt SO 807. To jednoznačně potvrzuje, že MŽP o tomto konkrétním technickém řešení přeložky mokřadu vůbec věcně nerozhodovalo.*
- *Rozpor s principem prevence a úplnosti podkladů: Má-li stavební objekt SO 807 sloužit jako náhradní (kompenzační) opatření za přírodu v souvislosti se samotným tělesem dálnice (poškozením / likvidací stávajícího mokřadu), musí být toto kompenzační opatření samo o sobě environmentálně posouzeno. Stanovisko EIA 2025 sice obecně zmiňuje, že zpracovatel posudku vnímá „komplikovanou situaci z hlediska protichůdných tendencí ochrany složek ŽP“ (str. 38), avšak reálná rizika navrženého mokřadu – jako je splachování pesticidů z okolitých polí melioracemi přímo do tůní a vznik ekologické pasti pro obojživelníky – zůstala v procesu EIA zcela opomenuta.*
- *Zákonná neuskutečnitelnost podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb.: Podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí je DESÚ povinen do svého povolení zahrnout požadavky a podmínky ze závazného stanoviska EIA. Vzhledem k tomu, že Stanovisko EIA 2025 pro objekt SO 807 žádné věcné podmínky neobsahuje (protože jej jen zmiňuje), úřad nemá jak splnit svou zákonnou povinnost a nemůže podmínky stanovit, čímž dochází k přímému porušení zákona.*

Na základě výše uvedených doložených důkazů namítáme, že předložené stanovisko EIA 2025 materiálně nepokrývá projednávanou stavbu objektu SO 807. Žádáme, aby stavební úřad řízení přerušil a uložil stavebníkovi povinnost doplnit posouzení tohoto objektu formou nového zjišťovacího řízení (změny záměru) u Ministerstva životního prostředí ČR.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. K tvrzené materiální absenci posouzení SO 807 ve stanovisku EIA se stavební úřad odkazuje na vypořádání námitek A31 až A33. Stanovisko EIA se v úvodním vymezení záměru soustředí na hlavní dopravní stavbu dálnice D52, avšak v závazných podmínkách výslovně počítá s vytvořením náhradního mokřadu na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic. Podmínka č. 64 písm. a) ukládá vytvoření tohoto náhradního mokřadu formou SO 807 ještě před zahájením výstavby. Nelze proto dovozovat, že by SO 807 byl v procesu EIA zcela opomenut. Projektová dokumentace z května 2025 konkrétně rozpracovává technické řešení SO 807 a vyhodnocuje plnění relevantních podmínek stanoviska EIA. Konkrétní environmentální přípustnost SO 807 byla následně posouzena v JES ze dne 17.3.2026, ve znění Změny JES ze dne 6.5.2026,

která doplnila i odůvodnění z hlediska vodního zákona. Námitka dále znovu nesprávně odkazuje na § 10g ZPVŽP. K této právní otázce se stavební úřad odkazuje na vypořádání námitky A32. Tvrzení o úplné absenci posouzení, absenci použitelných podmínek a nemožnosti povolit SO 807 tak nemá oporu ve spise.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Námitka v části odkazu na § 10g ZPV a v části o splachování pesticidů melioracemi (k němuž ve spisu nejsou podklady) odvolatel dále nerozvádí. Ve své podstatě – stanovisko EIA SO 807 materiálně neposoudilo – je však důvodná a stavební úřad ji vypořádal nesprávně. Skutečnost, že stanovisko EIA SO 807 „zmiňuje“ v podmínce č. 64 písm. a), neznamená, že vlivy jeho provedení v lokalitě 2 posoudilo. Stavební úřad sám připouští, že „[k]onkrétní environmentální přípustnost SO 807 byla následně posouzena v JES“. To potvrzuje, že ve fázi EIA posouzena nebyla, a zakládá to povinnost MŽP při ověření změn zkoumat, zda dokumentace podmínku stanoviska EIA naplňuje a zda neplnění nemůže mít významný negativní vliv (§ 9a odst. 7 ZPV) – viz A.1.4.

B.B5 – námitka B5

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Stejně bylo formulováno stanovisko města Pohořelice, které odmítlo žádost ŘSD o souhlas s návrhem DÚR bez doprovodné komunikace v oblasti Nová Ves.

- *ZÚR byly totiž vydány na základě souhlasného stanoviska Ministerstva dopravy a s ním souladné pozice oprávněného investora (viz § 23a stavebního zákona), tj. ŘSD. ŘSD také zjevně v souladu s definicí trasování doprovodné silnice k dálnici D52 dle Napadených ZÚR počítá. Toto dokládá i postup města Pohořelice, jak naložilo se dvěma žádostmi ŘSD o územní rozhodnutí pro úseky 5204.1 a 5204.2 dálnice D52, které ŘSD předložilo pověřenému stavebnímu úřadu, tj. stavebnímu úřadu města Pohořelice. Na tyto dvě žádosti o územní rozhodnutí město Pohořelice odkázalo i ve vyjádření pro Krajský soud v Brně a potvrdilo, že „v tomto smyslu bylo již i k dokumentaci na územní rozhodnutí na úseky 5204.1 a 5204.2 vydáno negativní závazné stanovisko orgánu územního plánování“. (kopie stanovisek nechť předá stavebnímu úřadu ŘSD).*
- *Prvním z těchto nesouhlasných stanovisek je závazné stanovisko orgánu územního plánování MěÚ Pohořelice ze dne 6. 1. 2021, Sp. zn. SZ MUPO 104/2021, č.j. MUP0-76920/2020/SU/BRP, k záměru „D52 5204.2 Nová Ves – VN Nové Mlýny“.. Jedná se o závazné stanovisko vydané podle § 96b odst. 3 stavebního zákona č. 183/2006 Sb.. Toto ustanovení zákona zní: „V závazném stanovisku orgán územního plánování určí, zda je záměr přípustný z hlediska souladu s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování, či nikoliv.“ Výrok předmětného stanoviska zní: „Záměr je v předloženém řešení nepřípustný.“*

– *Město Pohořelice odkázalo v jeho vyjádření pro Krajský soud v Brně, je závazné stanovisko orgánu územního plánování MěÚ Pohořelice ze dne 27 11. 2020, k záměru „D52 5204.1 Pohořelice - Nová Ves “. Jedná se také o závazné stanovisko vydané podle § 96b odst. 3 stavebního zákona jeho výrok opět zní: „Záměr je v předloženém řešení nepřípustný.“*

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Namítaná stanoviska Městského úřadu Pohořelice se podle obsahu námitky vztahovala k dřívějším záměrům „D52 5204.1 Pohořelice – Nová Ves“ a „D52 5204.2 Nová Ves – VN Nové Mlýny“, nikoli k nyní povolovanému SO 807. Předmětem tohoto řízení je SO 807 na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic. Projektová dokumentace z května 2025 vymezuje tento objekt jako náhradní mokřadní biotop a neřeší hlavní dopravní stavbu ani doprovodnou komunikaci. Otázka doprovodné komunikace byla vypořádána u námitek B2 a B4. Historická negativní stanoviska k jiným částem hlavní dopravní stavby proto neprokazují rozpor nyní povolovaného SO 807 se ZÚR JMK ani s Územním plánem Pohořelice. Ve spise je naopak doložen souhlas města Pohořelice s umístěním mokřadu na náhradním pozemku.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad má pravdu, že závazná stanoviska MěÚ Pohořelice z let 2020 a 2021 se netýkala SO 807 a že sama o sobě nedokládají rozpor SO 807 s územně plánovací dokumentací. Odvolatel je však v řízení uplatnil k jinému účelu: dokládají, že řešení D52 a doprovodné komunikace v prostoru Nové Vsi a lokality 1 nebylo dosud v souladu se ZÚR JMK a ÚP Pohořelice vyjasněno, a tedy ani rozsah zásahu do lokality 1, který má SO 807 nahradit. Dokumentace stavby 5204.2 citovaná ve stanovisku ze dne 6. 1. 2021 navíc výslovně označuje náhradní mokřad za „související a zároveň podmiňující stavbu“ a uvádí opěrnou zeď SO 250 v km 19,29–19,36 i výčet 11 parcel původního mokřadu (A.2.1 až A.2.3). Stavební úřad se k tomu nevyjádřil a stanoviska si ani nevyžádal. Odvolatel je předkládá jako důkaz.

B.B6 – námitka B6

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Nebylo doloženo biologické hodnocení pro stávající mokřad u silnice I/52. Toto bylo nutno doložit, neboť pouze z dokumentu tohoto obsahu je možné přezkoumatelně zjistit, jaké druhy chráněných rostlin a živočichů (a jaký počet jejich jedinců) se zde vyskytuje.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Biologické vlivy hlavní stavby D52, včetně zásahu do původního mokřadu, byly posouzeny v procesu EIA. Dokumentace pro proces EIA obsahovala jako přílohu č. 4 „Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny podle § 67 ZOPK“. Na základě tohoto posouzení stanovilo MŽP

podmínku č. 32 stanoviska EIA k minimalizaci zásahu do původního mokřadu a podmínku č. 64 stanoviska EIA, která ukládá předstihové vytvoření náhradního mokřadního biotopu a další opatření na ochranu obojživelníků. Samostatné biologické hodnocení ze dne 27.06.2025, které bylo podkladem JES, se vztahuje k lokalitě nyní povolovaného SO 807, neboť právě zde mají být prováděny stavební zásahy posuzované v tomto řízení. Zásah do původního mokřadu u silnice I/52 není předmětem tohoto řízení, ale předmětem povolování hlavní stavby D52. Požadavek na přesné zjištění počtu všech jedinců zvláště chráněných druhů v původním mokřadu nelze považovat za nezbytnou podmínku povolení SO 807. Počet jedinců mobilních druhů se v čase mění. Pro posouzení záměru je rozhodné zjištění výskytu dotčených druhů, funkce jejich biotopu, předpokládaného rozsahu zásahu a stanovení odpovídajících ochranných opatření. Tyto otázky byly řešeny v procesu EIA a budou dále konkretizovány biologickým dozorem a průzkumem před zahájením realizace stavby.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad tvrdí, že vlivy na lokalitu 1 „byly posouzeny v procesu EIA“ a že „[z]ásah do původního mokřadu u silnice I/52 není předmětem tohoto řízení“. Obojí současně obstát nemůže. SO 807 je povolován výhradně jako náhrada za lokalitu 1; bez znalosti jejích biologických hodnot nelze posoudit, zda náhrada svůj účel splní (B.A1). Stavební úřad přitom neuvedl, kde ve stanovisku EIA nebo jeho příloze č. 4 je lokalita 1 biologicky popsána (druhy, početnost, plocha). Nejde o požadavek zjistit „přesný počet všech jedinců“, ale o zjištění základních charakteristik nahrazovaného biotopu. Odkaz na biologický dozor „před zahájením realizace stavby“ je nepřípadný – přiměřenost náhrady musí být zjištěna před povolením, nikoli až při realizaci.

B.B9 – námitka B9

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Dokument s aktualizací biologického průzkumu pro stavbu „Rychlostní silnice R52, stavba 5204 Pohořelice–Ivaň“ (HBH, 2014) nazvaný „NÁVRH NÁHRADNÍHO MOKŘADNÍHO BIOTOPU“ navrhl ochranná opatření k minimalizaci negativních vlivů na zvláště chráněné druhy živočichů, kteří budou stavbou dotčeni. Tento dokument s hodnocením dle § 62 zákona č. 114/1992 Sb. nyní ve spise absentuje a musí být doplněn, a to s biologickým průzkumem provedeným v současnosti, a to za dobu minimálně jednoho kalendářního roku.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Do správního spisu není nezbytné založit každý historický dokument, pokud byly rozhodné biologické otázky pro nyní povolovaný SO 807 posouzeny v aktuálních podkladech. Projektová dokumentace z května 2025 vychází z řady vstupních podkladů (např. biologické průzkumy z roku 2021, entomologický průzkum, hydrogeologický monitoring) a konkrétní vlivy na zájmy ochrany přírody a krajiny byly vyhodnoceny v „Hodnocení podle § 67 ZOPK z června 2025“. Z tohoto

hodnocení vycházelo MŽP při vydání JES a stanovilo podmínky biologického dozoru, ochrany biotopů, načasování prací a případných záchranných transferů. Námitka neuvádí, jakou konkrétní rozhodnou skutečnost by starší dokument označený jako „Návrh náhradního mokřadního biotopu“ dokládal nad rámec aktuální projektové dokumentace, JES a „Hodnocení podle § 67 ZOPK“. Ze zákona nevyplývá obecný požadavek, aby biologický průzkum každého záměru trval nejméně celý kalendářní rok. Rozhodující je, zda podklady umožňují posoudit dotčené druhy, význam jejich biotopů, předpokládané vlivy a potřebná ochranná opatření. MŽP dostupné podklady vyhodnotilo jako dostatečné a vydalo souhlasné JES.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad správně uvádí, že zákon obecně nepožaduje celoroční biologický průzkum. Nesprávně však odmítl požadavek na doplnění dokumentu „Návrh náhradního mokřadního biotopu“ s tím, že účastník neuvedl, jakou rozhodnou skutečnost by dokládal. Tento dokument je jediným známým popisem lokality 1, za kterou má být SO 807 náhradou (viz B.A3), a současně dokládá, že již od roku 2016 bylo opatření na pozemku parc. č. 3106 koncipováno jako úprava stávajícího biotopu, nikoli vytvoření nového (A.1.1). Jde tedy o podklad pro posouzení podstatných otázek řízení.

B.B13 – námitka B13

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Dokument JES vydaný MŽP dne 17. 3. 2026, pod č.j. MZP/2026/910/510, je nezákonný, neboť zde není důsledně postupováno dle zákona č. 114/1992 Sb., tj. např. není přezkoumatelné doložen převažující veřejný zájem (převaha tohoto zájmu nad zájmem ochrany biotopů a jedinců zvláště chráněných druhů organismů). Předmětné JES je tedy nezákonné z hlediska jeho výroku v bodě d), tj. povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56odst. 1 ve spojení s § 83 odst. 8 písm. i) ZOPK.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. JES neobsahuje pouze obecný odkaz na veřejný zájem. Výrok III JES uvádí zákonný důvod výjimky jednak podle § 56 odst. 2 písm. a) ZOPK v zájmu ochrany volně žijících živočichů a jejich přírodních stanovišť, a u druhů chráněných právem Evropské unie také podle § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu. MŽP v odůvodnění JES na stranách 29–30 konkretizovalo, že SO 807 je kompenzačním opatřením v zájmu ochrany přírody, jehož účelem je vytvoření náhradního mokřadního biotopu, a tento zájem poměřilo se zájmem na ochraně zvláště chráněných druhů. Uzavřelo, že při splnění uložených podmínek budou populace dotčených druhů zachovány v příznivém stavu. DESÚ je vydaným JES vázán a není oprávněn nahrazovat odborné a právní posouzení MŽP vlastním novým hodnocením podmínek výjimky podle § 56 ZOPK. Účastníkem tvrzená absence identifikace a poměření převažujícího veřejného zájmu neodpovídá obsahu JES.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad cituje JES (str. 29–30), že SO 807 je kompenzačním opatřením „v zájmu ochrany přírody“, „jehož účelem je vytvoření náhradního mokřadního biotopu“. Totéž JES na str. 30 výslovně uvádí, že „[j]edná se o úpravu mokřadu“. Veřejný zájem je tak vyvozen z účelu, který podle samotného JES naplněn není – žádný náhradní mokřad nevzniká, rozloha biotopu se nemění (A.1.2). Druhá opora, veřejná prospěšnost dálnice D52, nevysvětluje, proč je naléhavé a převažující zasáhnout do biotopu 41 zvláště chráněných druhů právě v lokalitě 2 a právě tímto způsobem (A.3.2). Konstatování, že MŽP veřejné zájmy „poměřilo“, není poměřením; konkrétní úvaha v JES chybí.

Odkaz stavebního úřadu na to, že je JES vázán, je správný jen potud, že stavební úřad nemůže JES sám změnit; o to více měl v rámci § 193 odst. 2 SZ upozornit na rozpor a nyní je třeba postupovat podle § 149 odst. 7 správního řádu.

B.B14 – námitka B14

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Není zde přezkoumatelně doloženo, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, což opět vede k nezákonnosti bodu d) výroku JES.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. JES se podmínkou neexistence jiného uspokojivého řešení zabývá na straně 14. Ve vztahu k umístění SO 807 je podstatné, že lokalita náhradního mokřadu nebyla v tomto řízení zvolena nově nebo nahodile. Pozemek parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic je výslovně určen podmínkou č. 64 písm. a) stanoviska EIA. Projektová dokumentace z května 2025 zde neřeší založení mokřadu na dosud nedotčené ploše, ale obnovu a funkční úpravu existující mokřadní lokality. Technické řešení současně omezuje zásahy mimo jiné zachováním jedné tůně bez úprav, vhodným časováním prací, biologickým dozorem a transfery podle skutečného výskytu živočichů. Účastník neoznačuje konkrétní alternativní lokalitu ani nedokládá její vlastnickou dostupnost, hydrologickou vhodnost, biologickou vhodnost a menší zásah do chráněných druhů. Tvrzení účastníka neodpovídá obsahu JES.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad odkazuje na str. 14 JES. Tam se však MŽP zabývá výhradně neexistencí alternativního dopravního koridoru, vodní a železniční dopravy – nikoli alternativami umístění či provedení mokřadu (A.3.1). Argument, že pozemek parc. č. 3106 je určen podmínkou č. 64 písm. a) stanoviska EIA, pomíjí, že tato podmínka určuje pozemek, nikoli to, že má být zasaženo do stávajících tůní a porostů. Na téže parcele zůstává mimo zábor 33 114 m² plochy, z velké části obhospodařované jako orná půda a územním plánem určené jako plochy zemědělské, v nichž jsou tůňky a opatření pro ochranu přírody přípustné. Právě tam mohl vzniknout nový mokřad bez zásahu do biotopu ZCHD. Tato varianta je ze spisu zřejmá a nevyžaduje, aby účastník dokládal „vlastnickou dostupnost“ či „hydrologickou vhodnost“ –

jde o týž pozemek téhož vlastníka. Požadavek, aby účastník dokládal parametry alternativy, je navíc přenesením důkazního břemene, které leží na žadateli o výjimku (srov. judikaturu citovanou v B16).

B.B16 – námitka B16

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

K absenci neprokázání převažujícího veřejného zájmu lze dále uvést:

Z hlediska toho, jak má být prokazován veřejný zájem lze i zde odkázat na rozhodnutí MŽP ze dne 25. 10. 2023, č. j. MZP/2023/211/1935 (kauza „tunely Nelahozeves“). MŽP zde potvrdil nepovolení výjimky dle § 56 ZOPK a podrobně tu analyzoval s formulací toho, jak musí být převaha veřejného zájmu dokladována. Z tohoto rozhodnutí MŽP lze citovat:

K veřejnému zájmu pak lze poukázat na rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 As 65/2012- 161 (veřejně dostupný na www.nssoud.cz), ve kterém je uveden závěr, že veřejný zájem musí být (ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny) výslovně formulován ve vztahu ke konkrétní posuzované záležitosti. Rovněž lze poukázat na rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 73/2015-40, publikovaném pod č. 3343/2016 Sb., ve kterém soud odkázal na své dřívější rozhodnutí (rozsudek ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 As 30/2012-88), v němž dovodil, že: „v řízení o povolení výjimky ze zákonných zákazů podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny leží důkazní břemeno na žadateli a ten tedy musí předložit přesvědčivé podklady prokazující splnění výše vyjmenovaných podmínek.“ Je vždy na žadateli, aby na podporu svých tvrzení prokázal veřejný zájem na provádění zamýšlené činnosti.

Ke správnímu řízení o povolení výjimky podle ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny lze obecně uvést, že správní orgán není při svém rozhodování vázán přesnými kritérii stanovenými zákonem a rozhoduje v mezích volného správního uvážení, jeho postup a rozhodnutí musí být přezkoumatelný a musí být zřejmé, že z mezí a z hledisek správního uvážení nevybočil. Z uvedeného tak vyplývá, že na povolení výjimky není právní nárok (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001 – 67, či ze dne 27. 10. 2011, č. j. 6 As 17/2011 – 237, veřejně dostupné na www.nssoud.cz).

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. K identifikaci a poměření veřejného zájmu se stavební úřad odkazuje na vypořádání námitky B13. JES výjimku nezakládá pouze na obecném tvrzení o veřejném zájmu. Ve výroku III uvádí zákonné důvody výjimky a v odůvodnění konkretizuje, že SO 807 je kompenzačním opatřením v zájmu ochrany přírody, které souvisí s veřejně prospěšnou stavbou dálnice D52. MŽP veřejný zájem na provedení SO 807 poměřilo se zájmem ochrany zvláště chráněných druhů a stanovilo podmínky k minimalizaci vlivů. Citovaná judikatura stanoví obecný požadavek konkrétní formulace a doložení veřejného zájmu, neprokazuje však, že by tyto požadavky nebyly v nyní posuzovaném JES splněny.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad správně uvádí, že citovaná judikatura stanoví obecné požadavky. Vypořádání je však nesprávné v tom, že splnění těchto požadavků ve vztahu k JES neprověřil a odkázal pouze na B13. Judikatura vyžaduje, aby veřejný zájem byl formulován ve vztahu ke konkrétní posuzované věci a aby jej prokázal žadatel. JES veřejný zájem formuluje ve vztahu k dálnici D52 a k „vytvoření náhradního mokřadu“, který podle vlastního textu JES nevzniká (B.B13, A.3.2).

B.B19 – námitka B19

NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Lze také poukázat na nedostatečné vypořádání kritérií podle § 56 odst. 2 ZOPK. Aby mohla být výjimka legálně udělena, musí správní orgán v odůvodnění kumulativně (současně) prokázat splnění tří zákonných podmínek. MŽP sice v textu formálně odkazuje na zákonné důvody, ale u kritéria „neexistence jiného uspokojivého řešení (alternativy)“ zcela selhává, a to ze dvou důvodů (1) V odůvodnění chybí jakákoliv analýza toho, zda nebylo možné mokřad umístit o několik stovek metrů vedle, kde by nedošlo k zásahu do zimovišť 15 druhů netopýrů nebo lokalit chráněných obojživelníků a (2) Pokud chybí podrobné zkoumání územních alternativ (variant umístění stavby), je povolení výjimky ve výroku III. v rozporu se zákonem pro nedostatek důvodů.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. K podmínce neexistence jiného uspokojivého řešení se stavební úřad odkazuje na vypořádání námitky B14. Pro nynější řízení je podstatné, že pozemek parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic je pro vytvoření SO 807 určen přímo podmínkou č. 64 písm. a) stanoviska EIA, a že projektová dokumentace z května 2025 zde neřeší založení mokřadu na dosud nedotčené ploše, ale obnovu a funkční úpravu existující mokřadní lokality. Účastník neoznačuje konkrétní alternativní lokalitu ani nedokládá její vlastnickou dostupnost, hydrologickou a biologickou vhodnost nebo menší zásah do zvláště chráněných druhů. Obecné tvrzení, že mokřad mohl být umístěn „o několik stovek metrů vedle“, proto samo o sobě neprokazuje existenci jiného uspokojivého řešení. Rovněž nebylo doloženo, že se na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic nacházejí potvrzená zimoviště všech 15 druhů netopýrů. JES pracuje s možným výskytem netopýrů v dutinách kácených stromů a stanoví odpovídající ochranná opatření. DESÚ není oprávněn nahrazovat závěry MŽP vlastním novým hodnocením územních variant podle § 56 ZOPK.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Viz B.B14 a A.3.1. Stavební úřad opakuje, že účastník neoznačil konkrétní alternativní lokalitu. Alternativa je však zřejmá přímo z podkladů žádosti: volná část téže parcely mimo dočasný zábor (záborový elaborát; katastrální situační výkres C.2.1). Výhrada, že nebyla doložena „potvrzená zimoviště všech 15 druhů netopýrů“, se míjí s podstatou: výjimka byla

pro 15 druhů netopýrů povolena právě proto, že JES počítá s jejich možným výskytem v kácených stromech. Pokud by mokřad vznikl mimo stávající porost, kácení vzrostlých stromů ani zásah do úkrytů netopýrů by nebyl potřeba. Konstatování, že stavební úřad „není oprávněn nahrazovat závěry MŽP“, neodstraňuje, že JES posouzení alternativ k mokřadu neobsahuje.

B.B40 – námitka B40

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Nepřípustný logický a právní paradox institutu výjimky u tohoto záměru. Záměrem je „Mokřadní biotop Nová Ves“, který se de facto staví jako kompenzační opatření pro jinou stavbu (dálnici D52 nebo doprovodnou komunikaci II/395, resp. pro oba záměry.). Smyslem kompenzačního opatření je situaci v přírodě zlepšit a vytvořit bezpečné útočiště pro chráněné druhy. Pokud však MŽP ve výroku III. plošně povoluje škodlivý zásah (rušení, chytání, zraňování, usmrcování) pro 41 druhů živočichů přímo na ploše budoucího kompenzačního mokřadu, popírá tím samotný smysl tohoto kompenzačního opatření. Stavebník de facto pro budování „ochrany přírody“ nejprve stávající přírodu na daném místě zlikviduje. Tento koncepční paradox ukazuje, že lokalita byla vybrána nevhodně, nebo že projekt nebyl projednán v souladu s principem předběžné opatrnosti.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Projektová dokumentace z května 2025 nepopisuje SO 807 jako zásah do nedotčené přírodní lokality, ale jako obnovu a funkční úpravu stávajícího znečištěného a částečně zazemněného mokřadního prostoru severně od rybníka Čahoun. Účelem SO 807 je vytvoření náhradního mokřadu za periodicky zavodněný mokřad dotčený stavbou dálnice D52 v km cca 19,350 a minimalizace negativního vlivu na zvláště chráněné druhy živočichů. Samotná skutečnost, že při obnově biologicky obsazené lokality může dojít k dočasnému zásahu do přítomných živočichů, nepopírá účel kompenzačního opatření. Právě proto JES povoluje výjimku pro konkrétně vymezené zvláště chráněné druhy a současně stanoví ochranné podmínky, biologický dozor, transfery, omezení pojezdů mechanizace, ochranu před únikem závadných látek a následný monitoring. Výjimka není „plošným“ oprávněním k likvidaci přírody, ale nástrojem, který umožňuje provedení obnovy mokřadního biotopu za podmínek minimalizujících dopady na chráněné druhy. JES uvádí, že výjimka se uděluje pouze pro druhy, u nichž byly identifikovány možné škodlivé vlivy záměru, tzn. na ty druhy, u nichž realizací záměru může dojít k některé ze zakázaných činností podle ZOPK. „Hodnocení podle § 67 ZOPK“ uzavírá, že při dodržení navržených zmírňujících opatření nenastane významný negativní vliv a celkový vliv záměru bude po dokončení prací pozitivní. Namítaná skutková ani právní vada nebyla zjištěna.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad správně uvádí, že zásah do biotopu při obnově sám o sobě nemusí popírat smysl kompenzačního opatření. Nesprávně však pominul jádro námitky: kompenzace má vytvořit útočiště pro populace z lokality 1, ale lokalita 2 je již osídlena týmiž druhy (u kuňky

obecné JES uvádí populaci v řádu desítek jedinců) a realizace SO 807 do těchto populací zasáhne. Nikde nebylo posouzeno, zda po realizaci pojme lokalita 2 jak své populace, tak populace „přemigrované“ z lokality 1 (A.1.2, A.3.3). Závěr Hodnocení podle § 67 ZOPK o „pozitivním“ celkovém vlivu se týká jen lokality 2; zánik lokality 1 do bilance nezahrnuje.

B.B59 – námitka B59

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Závazné stanovisko EIA v Podmínce č. 32 výslovně akcentuje ochranu tůně a mokřadu v těsné blízkosti Mlýnského náhonu v okolí km 19,350. Mlýnský náhon představuje klíčovou hydrologickou osu území, na kterou je dotčený mokřadní ekosystém přímo hydrogeologicky a mikroklimaticky vázán. Napadané JES pro objekt SO 807 však tuto vazbu zcela eliminuje. Pokud by byl realizován standardní dálniční násep, dojde k masivnímu mechanickému zářezu a zhutnění podloží v těsném sousedství Mlýnského náhonu. To prokazatelně povede k (1) Přerušení infiltračních tras podzemní vody z Mlýnského náhonu, které dosud původní mokřad přirozeně sytily. (2) Likvidaci stinného břehového mikroklimatu, které je pro chráněné druhy u náhonu nenahraditelné. Nově navrhovaný mokřad SO 807 je přitom projektován jako izolovaná, plně osluněná tůň na odlišném typu podloží bez jakékoliv vazby na hydrologický režim Mlýnského náhonu. Ekosystémové funkce původního mokřadu tak nejsou a nemohou být novým objektem převzaty.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. K vyhodnocení kumulativních vlivů se stavební úřad odkazuje na vypořádání námitky B54. SO 807 je samostatně povolovaný předstihový kompenzační objekt. Podmínka EIA č. 32 se vztahuje k technickému řešení hlavní stavby D52 v km 19,350, nikoli k vlastnímu povolení SO 807. Projektová dokumentace uvádí, že původní periodicky zavodněný mokřad leží mezi I/52 a Mlýnským náhonem, a že SO 807 má být obnovou stávajícího silně znečištěného mokřadu cca 140 m severně od rybníka Čahoun. Změna JES dále uvádí, že SO 807 je přibližně 230 m od Mlýnského náhonu, neleží v záplavovém území, nedotýká se vodních toků ani majetku Povodí Moravy a mokřadní podmínky mají vznikat přirozenou akumulací vody v terénních depresích, bez výpustí, přelivů či jiných regulačních objektů. Tvrzení o přerušení infiltračních tras z Mlýnského náhonu, likvidaci mikroklimatu a nemožnosti převzetí ekosystémových funkcí není v námitce doloženo konkrétním odborným podkladem, ani takový podklad nebyl zjištěn.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Námitku v části o infiltračních trasách a mikroklimatu, kterou nelze bez odborného podkladu prokázat, odvolatel dále nerozvádí. Stavební úřad však nesprávně odmítl samotnou vazbu původního mokřadu na nivu Mlýnského náhonu. Ta není pouhým tvrzením účastníka, nýbrž plyne z územně plánovací dokumentace (lokální biokoridor LBK2 „mokřadní + vodní“, kap. I.E.2 ÚP Pohořelice), z vyhodnocení vlivů ÚP na životní prostředí a z hodnocení krajinného

rázu pro stavbu 5204.1 („lokální biokoridor ÚSES a VKP údolní niva“). Stavební úřad sám uvádí, že SO 807 leží 230 m od Mlýnského náhonu, mimo záplavové území a bez vazby na vodní tok – tím potvrzuje, že SO 807 funkci mokřadu v nivě a v biokoridoru nenahrazuje. Na tom stanovisko EIA založilo akceptovatelnost vlivů na ÚSES (A.5).

B.B120 – námitka B120

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Třetí vadou technické zprávy k S0 807 je skrytá likvidace stávajícího ekosystému pod rouškou „obnovy“. Situace a technická zpráva potvrzují, že v místě se již nyní nacházejí tůně a plocha zarostlá dřevinami. Namítá se, že projekt je prezentován jako „vytvoření nového mokřadu“. Z technické dokumentace je však zřejmé, že jde o brutální technický zásah těžkou mechanizací do již existujícího, funkčního mokřadního biotopu, kde žije oněch 41 chráněných druhů schválených v JES. Dochází k projektovému klamu (misreprezentaci záměru): stavebník deklaruje ekologický přínos, ale technicky provádí plošnou destrukci stávajícího stabilizovaného sukcesního stadia tůní. Žádáme zastavení řízení do doby, než bude provedeno nezávislé porovnání ekologické hodnoty současného stavu oproti stavu projektovanému.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. V návaznosti na vypořádání námitek A11 až A14 stavební úřad uvádí, že projektová dokumentace existenci tůní a mokřadních prvků v lokalitě nezamlčuje. SO 807 není prezentován jako založení mokřadu na zcela bezcenné ploše, ale jako obnova a funkční úprava stávajícího mokřadního prostoru na parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic. Právě skutečnost, že lokalita již obsahuje tůně a je biologicky významná, je důvodem, proč byla navržena její revitalizace pro účely náhradního mokřadního biotopu. Námitka spolků účelově zaměňuje dočasný stavební zásah nutný k obnově biotopu s nepřípustnou likvidací ekosystému. Projektová dokumentace popisuje odstranění odpadu, odstranění nevhodné vegetace, odbahnění a modelaci stávajících tůní, úpravu břehů a navazující vegetační úpravy. Tyto zásahy byly posouzeny v JES na základě odborných biologických podkladů, včetně „Hodnocení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny“. JES stanoví podmínky k ochraně dotčených druhů, zejména biologický dozor, omezení pohybu mechanizace, vhodné načasování prací a případné záchranné transfery. Skutečnost, že JES posuzuje vlivy na 41 zvláště chráněných druhů živočichů, neprokazuje nepřípustnost záměru, ale naopak dokládá, že biologická hodnota lokality a zásah do ní byly v závazném stanovisku identifikovány a podmíněny. Námitka neobsahuje konkrétní odborný podklad, který by vyvracel závěry JES nebo by prokazoval, že současný stav lokality má být ponechán bez zásahu a navržená obnova povede k horšímu ekologickému výsledku, ani takový podklad nebyl zjištěn. Požadavek na další samostatné nezávislé porovnání současného a projektovaného stavu nezakládá důvod pro zastavení ani přerušení řízení, neboť současný stav lokality, navržené zásahy i jejich vliv na dotčené druhy byly posouzeny v odborných biologických podkladech a navazujícím JES.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Stavební úřad správně uvádí, že dokumentace existenci tůní nezamlčuje. Tím však potvrzuje podstatu námitky: SO 807 je úpravou existujícího mokřadu, a nikoli vytvořením náhradního mokřadu, jak ukládá podmínka č. 64 písm. a) a jak uvádí výrok I. („novostavba“) a podmínka č. 29 výroku II. („bude vytvořen“) – viz A.1.1 a A.1.3. Výtka, že námitka „účelově zaměňuje“ zásah s likvidací ekosystému, se míjí s tím, že námitka požadovala porovnat ekologickou hodnotu současného a projektovaného stavu. Takové porovnání ve spisu není: Hodnocení podle § 67 ZOPK hodnotí vliv prací na lokalitu 2, nikoli celkovou bilanci ztráty lokality 1 a „zisku“ v lokalitě 2. Bez něj nelze tvrdit, že SO 807 představuje náhradu.

B.B123 – námitka B123

ČÁSTEČNĚ NESPRÁVNĚ VYPOŘÁDANÁ NÁMITKA

(1) Znění námitky

Vady vykazuje i další dokument, dendrologický průzkum (který je součástí dokladové části DUSP pro objekt SO 807). Vyplývají z něj další zásadní, věcné a metodické rozpory.

Zásadní vadou celého projektu pro SO 807 je, že z tohoto dokumentu plyne, že pod záminkou „vytvoření nového mokřadu“ se fakticky má zlikvidovat rozsáhlý funkční ekosystém, a to na základě extrémně zastaralých dat.

Vlastní dokument dendrologický průzkum také vykazuje řadu vad. První vadou je „Zásadní věcný klam: Nejde o ornou půdu, ale o funkční lesní a mokřadní společenstvo“. V kapitole 3 (Lokality průzkumu) projektant přiznává klíčovou skutečnost: „Celá plocha má velikost cca 2,2 ha, z toho zarostlá dřevinami je 1,6 ha. Zbylá část je louka... Plocha tvoří již v současné době četné zavodněné sníženiny, kde se voda drží po celý rok.“ Je tak zjevné, že tento výrok zcela popírá tvrzení ŘSD, že se v místě buduje „nový mokřad“. Na pozemku parc. č. 3106 se prokazatelně nachází již existující, plně funkční a stabilizovaný mokřadní biotop. Masivní nasazení těžké techniky (bagry, nákladní vozy) kvůli odtěžení sedimentů tento fungující ekosystém na mnoho let brutálně zdevastuje. Nejde o ekologické zlepšení krajiny, ale o plošnou destrukci stávajícího přírodního společenstva.

Druhou vadou dokumentu s dendrologickým průzkumem je, že použil zastaralé terénní podklady (průzkum z roku 2022). V době projednávání společného povolení (rok 2026) jsou data o zdravotním stavu a vitalitě dřevin z roku 2022 zcela neaktuální a procesně nepoužitelná. Za 4 roky došlo k dramatickému posunu v růstu náletových dřevin a změně hydrologických poměrů v lokalitě. Stavební úřad nemůže rozhodovat o kácení desítek stromů na základě inventarizace staré 4 roky. Žádáme provedení nového, aktuálního dendrologického průzkumu.

Třetí vadou dokumentu s dendrologickým průzkumem je maskování skutečného rozsahu kácení – likvidace 91 vzrostlých stromů. Zatímco textová část projektu hovoří o „sadovnických a estetických úpravách“, tabulky kácení odkrývají realitu: padnout má 91 vzrostlých stromů a 1 485 m² souvislých porostů (z toho 520 m² čistě keřového

patra). Namítá se, že v lokalitě mají být pokáceny cenné, plně vzrostlé dlouhověké stromy s obrovskou ekologickou a hydroakumulační hodnotou, jako jsou např.:

- *Topol černý (Populus nigra) o průměrech kmenů 37 cm a 47 cm a výšce až 25 metrů.*
- *Vrba bílá (Salix alba) o průměrech 42 cm, 47 cm, 57 cm a dokonce 71 cm.*

Odstranění 25 metrů vysokých stromů, které v aluviální nivě pumpují podzemní vodu a drží mikroklima, dramaticky naruší stabilitu podzemních vod a způsobí lokální přehřívání (efekt tepelného ostrova). Tyto stromy nelze nahradit novou výsadbou sazenic (které v suchu snadno uhynou).

Čtvrtou vadou dokumentu s dendrologickým průzkumem je vnitřní rozpor v kácení invazního javoru jasanolistého. V závěru na straně 7 projektant tvrdí: „V porostu č. 1409 v k.ú. Nová Ves parcela č. 3106 bude kácen pouze nepůvodní expanzivně šířící se javor jasanolistý (Acer negundo). Ostatní uvedené druhy jsou v porostu méně zastoupeny a nejsou započítány do celkových počtů...“ Namítá se, že toto tvrzení je v přímém rozporu s tabulkou kácených stromů (Tabulka 2 a následné jmenovité seznamy). V seznamu kácených stromů jsou prokazatelně navrženy k likvidaci i původní a cenné druhy – konkrétně výše zmíněné obří vrby bílé (Salix alba) a topoly černé (Populus nigra). Projektová dokumentace je vnitřně rozporná a uvádí schvalující orgány v omyl, když tvrdí, že se kácí jen invazivní javory.

Pátou vadou dokumentu s dendrologickým průzkumem je „absurdní technická podmínka: „Ochrana pojízdnými panely“ v bažině“. Projektant v závěru navrhuje: „V případě, že bude při realizaci záměru v okolí ponechaných dřevin skladován stavební materiál nebo zde bude nutný pojezd mechanizace, bude prostor kořenů chráněn předem uloženými pojízdnými panely.“ Namítá se, že tato podmínka je v trvale zamokřeném území (kde se, jak sám projektant píše, „voda drží po celý rok“) technicky zcela nerealizovatelná a směšná. Pokládání těžkých silničních panelů do rozbahněného mokřadu pod kořeny ponechaných stromů povede k jejich totálnímu zatlačení do podloží, zhutnění půdy, destrukci kořenového systému a okamžitému udušení kořenů. Technické řešení ochrany dřevin je zjevně nefunkční.

Šestou vadou dokumentu s dendrologickým průzkumem je právní fikce „asanace skládky“ vs. realita zákona o odpadech. Technická zpráva i stanovisko Povodí Moravy uvádějí, že se na pozemku parc. č. 3106 nachází „navezený odpad“ a projekt s ním nakládá v rámci terénních úprav. Namítá se, že v lokalitě existující historicky navezený odpad. Pak se jedná z právního hlediska o nelegální skládku (starou ekologickou zátěž). Projektová dokumentace DUSP však zcela postrádá analýzu rizik a odborný průzkum kontaminace tohoto odpadu. Bagrování tůní a plošné odtěžování sedimentů v těsné blízkosti podzemních vod bez znalosti složení skládky přímo ohrožuje podzemní vody. Pokud by odpad obsahoval nebezpečné látky, dojde mechanickým zásahem k jejich okamžitému vyluhování do útvaru podzemních vod Dyjsko-svratecký úval. Postup ŘSD je v rozporu se zákonem o odpadech i s podmínkou Povodí Moravy o zákazu znečištění vod.

Sedmou vadou dokumentu s dendrologickým průzkumem je ekonomický a energetický paradox: Biologický dozor jako „pachatel“ porušení JES. Výše bylo upozorněno na

křížení termínů kácení (podle JES kvůli netopýrům v září, podle ochrany ptactva v zimě). Dendrologický průzkum k tomu v kapitole 3 uvádí, že plocha tvoří zavodněné sníženiny, kde se voda drží po celý rok. Zde se namítá: Aby mohl stavebník vůbec splnit podmínku JES a provést fyzický odchyt a transfer 41 chráněných druhů živočichů (zejména obojživelníků a měkkýšů) před zahájením prací, musel by tyto celoročně zavodněné tůně nejprve technicky odvodnit nebo odčerpat. Tím by však okamžitě zlikvidoval biotop těch druhů, které má chránit, a to ještě předtím, než by je stačil „přenést". Technologický postup transferu popsaný v JES je v prostředí celoročního zamokření nerealizovatelný, aniž by došlo k porušení obecných zákazů u zvláště chráněných druhů podle § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny (ZOPK).

Osmou vadou dokumentu s dendrologickým průzkumem je absolutní nesoulad v bilanci zeminy a hrozba nezákonného ukládání odpadů. Technická zpráva stavby SO 807 a vyjádření Povodí Moravy hovoří o „odstranění odpadu" a „plošném odtěžení sedimentů a nánosů" za účelem úpravy tůní. Namítá se, že: V dokumentaci pro společné povolení (DUSP) zcela chybí bilance zemních prací a přesné určení, kde vytěžený materiál skončí. Odtěžením sedimentů z plochy 2,2 ha vzniknou stovky až tisíce kubických metrů mokřadního bahna a kontaminované zeminy (připomeňme přítomnost černé skládky). Dokumentace neobsahuje doklad o tom, jaká vzorkovací metoda bude použita pro určení nebezpečnosti těchto sedimentů a na jakou legální skládku odpadů budou odvezeny. Bez této materiálové bilance je projekt neúplný a stavební úřad jej nemůže schválit.

Devátou vadou dokumentu s dendrologickým průzkumem je majetkoprávní vada – riziko skrytého vyvlastnění nebo zásahu do vlastnických práv sousedů. Dendrologický průzkum na straně 3 uvádí, že podzemní a povrchová voda se v těchto sníženinách drží celoročně a plocha bezprostředně sousedí s dalšími pozemky v aluviální nivě. Namítá se, že prohloubení tůní mechanizací změní hydraulické poměry (gradient proudění podzemní vody). Protože projektant nedoložil hydrogeologický posudek, není vyvráceno riziko, že dojde k podmáčení sousedních zemědělských či lesních pozemků, případně ke stažení vody z nich. Pokud by realizací tohoto státního projektu došlo ke znehodnocení okolního soukromého majetku (např. ztrátě stability okolních dřevin či znehodnocení půdy), šlo by o nezákonný zásah do vlastnického práva chráněného Ústavou ČR.

Nutnost stanovení podmínek:

Pro nový mokřad musí být prokazatelně zajištěno, že bude chráněn (např. oplocen) a že nesmí dojít k využití jako biotopové koupaliště nebo využití pro rybářské účely

Řízení o mokřadu musí být buď jako nepřípustně „salámové", nebo pokud by se stavebnímu úřadu podařilo přesvědčivě obhájit, že se nejedná o aplikaci salámové metody, přerušeno s tím, že žadateli bude dána přiměřená lhůta ne delší než 1 rok na nápravu, a to jak z hlediska stanoviska EIA, tak i z hlediska biologických průzkumů a výše napadených stanovisek.

(2) Vypořádání stavebním úřadem

„Námitka není důvodná. Námitka souhrnně opakuje více okruhů, které již byly všechny vypořádány, zejména povahu SO 807, existenci stávajícího mokřadního biotopu, rozsah

kácení, biologický dozor, transfery, nakládání se zeminami a odpady, vodní režim, majetkoprávní tvrzení a tvrzené „salámování“ záměru. K existenci stávajících tůní a mokřadních prvků se stavební úřad odkazuje na vypořádání námitek A11 až A14 a B120. Projektová dokumentace nezamlčuje, že na parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic se nacházejí zavodněné sníženiny, tůně a dřevinné porosty. Povolovaný záměr není založen na tvrzení, že jde o biologicky bezcennou ornou půdu, ale na obnově a funkční úpravě stávajícího, znečištěného a částečně degradovaného mokřadního prostoru. To samo o sobě nečiní SO 807 nepřípustným. K námitce zastaralosti dendrologického průzkumu stavební úřad uvádí, že podkladem JES byl mimo jiné dendrologický průzkum z května 2025. Rozsah kácení byl posouzen v JES, které stanovilo podmínky kácení, ochrany ptactva, zvláště chráněných druhů a náhradní výsadby. Námitka neuvádí konkrétní novou skutkovou změnu v lokalitě, která by vyvracela inventarizaci dřevin, měnila rozsah zásahu nebo činila podmínky JES nepoužitelnými. Obecné tvrzení o „dramatickém posunu“ v růstu náletových dřevin a hydrologických poměrech bez konkrétního odborného podkladu neodůvodňuje požadavek na nový dendrologický průzkum jako podmínku vydání rozhodnutí. Rozsah kácení není maskován ani neurčitý. K tomu se stavební úřad odkazuje zejména na vypořádání námitek B28 až B30 a B115. JES povoluje kácení 32 jednotlivě inventarizovaných stromů a 1 485 m² souvislého porostu. U souvislého porostu je rozsah vymezen inventarizačními čísly, druhovým složením, výměrou a zákresem v dokumentaci. Údaj o 91 stromech odpovídá dendrologickému průzkumu, který v závěru uvádí, že v rámci stavby bude káceno celkem 91 ks stromů. Tento údaj rozhodnutí nezastírá, naopak jej výslovně uvádí v dílčím odůvodnění k výrokům III. a IV. Povolení podle § 8 odst. 1 ZOPK však nepodléhají všechny dřeviny. Dendrologický průzkum k tomu uvádí, že povolení podléhají stromy s obvodem kmene nad 80 cm a souvislé porosty o výměře nad 40 m², přičemž souvislé porosty jsou tvořeny stromy s menším obvodem kmene než 80 cm a současně keřovým patrem. Těmto podmínkám vyhovuje 32 jednotlivě inventarizovaných stromů a souvislé porosty o celkové výměře 1 485 m², což je právě rozsah povolený výrokem III. tohoto rozhodnutí. Zbývajících 59 stromů má průměr kmene 10–25 cm a roste uvnitř souvislých porostů, jejichž kácení výrok III. povoluje plošně; jsou tedy v povoleném rozsahu obsaženy a nejde o dřeviny kácené nad jeho rámec. Pokud jsou v podkladech uvedeny i jiné druhy než javor jasanolistý, neznamená to uvedení orgánů v omyl, neboť právě tyto druhy jsou v podkladech identifikovány a byly předmětem posouzení. Stavebník je oprávněn kácet pouze v rozsahu povoleném JES a v mezích projektové dokumentace. K ochraně ponechaných dřevin stavební úřad uvádí, že použití pojízdných panelů je ochranným technologickým opatřením pro případ, kdy by v okolí ponechaných dřevin musel být skladován materiál nebo veden pojezd mechanizace. Nejde o absolutní povinnost ukládat panely do všech zamokřených částí lokality. Pokud by konkrétní terénní podmínky takový postup neumožňovaly nebo by ochranu dřevin naopak zhoršovaly, musel by být zvolen realizační postup, který zůstane v mezích projektové dokumentace, podmínek JES a ochrany ponechaných dřevin. Námitka proto neprokazuje technickou neproveditelnost záměru jako celku. K nakládání s odpady, sedimenty a zeminami se stavební úřad odkazuje zejména na vypořádání námitek B107, B117 a B119. Projektová dokumentace

počítá s odstraněním odpadu a s využitím zemin a sedimentů v místě pouze tehdy, pokud budou k takovému použití vhodné. Pokud by se v průběhu prací prokázalo, že určitý materiál má povahu odpadu nebo je znečištěn způsobem bránícím jeho využití v místě, nelze s ním nakládat jako s běžnou zeminou a musí být postupováno podle zákona o odpadech a podle podmínek závazných stanovisek. Námitka neobsahuje konkrétní odborný rozbor, průkaz kontaminace ani identifikaci nebezpečné látky, z nichž by vyplývalo, že lokalita je starou ekologickou zátěží vyžadující samostatnou analýzu rizik před vydáním povolení. Ani námitka nemožnosti transferů v celoročně zavodněné lokalitě není důvodná. JES nestanoví, že by měl být celý mokřad předem odvodněn nebo odčerpán. Podmínky biologického dozoru a případných záchranných transferů je třeba vykládat podle jejich účelu. Mají zabránit zbytečnému úhynu živočichů a umožnit průběžné přizpůsobení postupu prací aktuálnímu výskytu jedinců. Biologický dozor není nositelem veřejné moci ani nenahrazuje správní orgán, ale je odborným nástrojem k zajištění plnění podmínek v terénu. Pokud by aktuální stav lokality vyžadoval dílčí úpravu postupu prací, musí být provedena v mezích povoleného záměru a podmínek JES. Majetkoprávní a hydrogeologické námitky byly vypořádány zejména u námitek B109, B121 a B122. Předmětem povolení je SO 807 na pozemku parc. č. 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic. Změna JES a stanovisko Povodí Moravy vycházejí z toho, že záměr není vodním dílem, nevyžaduje povolení k nakládání s vodami, není spojen se zřizováním hrází, výpustí, přelivů ani regulačních zařízení a nezasahuje do vodních toků. Námitka neobsahuje odborný hydrogeologický podklad, který by prokazoval, že lokální odbahnění a modelace stávajících tůní změní hydraulické poměry tak, že dojde k podmáčení nebo odvodnění sousedních pozemků. Požadavek na oplocení, zákaz využití jako biotopového koupaliště nebo zákaz rybářského využití nezakládá důvodnost námitky. Účel SO 807 je v řízení vymezen jako náhradní mokřadní biotop, nikoli jako rekreační zařízení, biotopové koupaliště nebo rybářský revír. Takové využití není předmětem povolovaného záměru. Ze spisu současně nevyplývá, že by k zajištění účelu záměru bylo nezbytné ukládat oplocení lokality. Stavební úřad neshledal ani důvod k závěru, že jde o nepřípustné „salámování“. SO 807 je samostatně povolovaný předstihový kompenzační objekt, jehož realizaci stanovisko EIA výslovně požaduje před zahájením výstavby dálnice D52. Samostatné povolení tohoto objektu tedy není obcházením posouzení hlavní stavby, ale způsobem splnění podmínky EIA. Námitky proti stanovisku EIA, JES, biologickým průzkumům a dalším stanoviskům byly v tomto rozhodnutí jednotlivě vypořádány. Podrobným jednotlivým vypořádáním všech podaných námitek spolků nebyla zjištěna žádná konkrétní vada podkladů, která by vyžadovala přerušení řízení, poskytnutí lhůty k přepracování záměru, zamítnutí žádosti ani vrácení projektové dokumentace k přepracování. DESÚ má za to, že v řízení byly dodrženy všechny legislativou předpokládané postupy zejména z hledisek stavebního zákona a správního řádu, ochrany životního prostředí, ochrany vod, nakládání s odpady, památkové péče, a dalších. Stavebníkem doložené podklady včetně projektové dokumentace jsou v rozsahu, který umožňuje vydat rozhodnutí.“

(3) Proč je vypořádání nesprávné

Námitku v částech, které nemají oporu ve spisu (zejm. počet 91 kácených stromů, odčerpání tůní, majetkoprávní tvrzení, kontaminace odpadu), odvolatel dále nerozvádí; stavební úřad v nich správně upřesnil, že povolení podléhá 32 stromů a 1 485 m² porostů. Vypořádání je však nesprávné v těchto bodech:

(a) Stáří dat: stavební úřad uvádí, že „podkladem JES byl … dendrologický průzkum z května 2025“. Podle samotného průzkumu (kap. 2) však terénní šetření proběhlo „v květnu a červnu 2022 a doměření březen 2024“; rok 2025 je datem zpracování dokumentu. Ve vypořádání námitky B60 to stavební úřad sám připouští. Data o vitalitě a zdravotním stavu, z nichž vychází vyvažovací úvaha podle § 8 ZOPK, jsou tedy v době rozhodnutí 2,5 až 4,5 roku stará (A.4.3).

(b) Vnitřní rozpor: námitka správně upozornila, že dendrologický průzkum v závěru uvádí, že „bude kácen pouze nepůvodní expanzivně šířící se javor jasanolistý“, ačkoli ke kácení je navrženo 10 vzrostlých původních vrb bílých a topolů. Stavební úřad odpověděl jen tím, že tyto druhy jsou v podkladech „identifikovány“. Nevypořádal rozpor se souhrnnou technickou zprávou („Tyto stromy budou ponechány“) ani to, že vyvažovací úvaha v JES kácení původních stromů neodůvodňuje (A.4.1).

(c) Taxon topolu: k námitce o kácení topolů černých stavební úřad nevzal v úvahu, že tentýž zpracovatel v roce 2020 popsal porost v lokalitě 2 jako topoly kanadské (Populus × canadensis). Určení taxonu je pro vyvažovací úvahu podstatné (A.4.2).

(d) Podmínka č. 26 stanoviska EIA: dendrologický průzkum neobsahuje označení dřevin s dutinami, evidenci zachovávaných dřevin ani identifikaci mimořádně hodnotných dřevin, ačkoli dokumentace tvrdí opak (A.4.3).

(e) Ochrana a trvalost: požadavek na zajištění trvalé ochrany náhradního biotopu stavební úřad odmítl s tím, že rekreační či rybářské využití „není předmětem povolovaného záměru“. Tím trvalou funkci náhrady nezajistil; stavebník k pozemku nezískává trvalé právo (pouze dočasný zábor) a péče je zajištěna jen krátkodobě (A.1.5).

C. NÁVRH

Z uvedených důvodů odvolatel navrhuje, aby odvolací orgán:

1. podle § 149 odst. 7 správního řádu vyžádal od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska potvrzení nebo změnu (a) JES ve znění jeho změny, zejména v části výjimky podle § 56 ZOPK a povolení kácení dřevin, (b) ověřovacího stanoviska a (c) stanoviska EIA v rozsahu podmínky č. 64 písm. a);

2. napadené rozhodnutí podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil a věc vrátil Dopravnímu a energetickému stavebnímu úřadu k novému projednání, v němž bude zjištěn rozsah zásahu do lokality 1 (A.2), posouzeno splnění podmínky č. 64 písm. a) stanoviska EIA (A.1) a jiné uspokojivé řešení (A.3).

Odvolatel upozorňuje, že odvolání má podle § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek.

Navrhované důkazy

Kromě listin, které jsou součástí spisu (stanovisko EIA, JES, ověřovací stanovisko, dokumentace DUSP SO 807 včetně souhrnné technické zprávy, záborového elaborátu, katastrálního situačního výkresu C.2.1 a dendrologického průzkumu, stanovisko Povodí Moravy, s. p.), odvolatel navrhuje provést důkaz těmito listinami, které podporují již uplatněné námitky (A3, A6, A9, B5, B9, B123):

- závazné stanovisko orgánu územního plánování MěÚ Pohořelice ze dne 27. 11. 2020, č. j. MUPO-82521/2020/SU/BRP (D52 5204.1);
- závazné stanovisko orgánu územního plánování MěÚ Pohořelice ze dne 6. 1. 2021, č. j. MUPO-76920/2020/SU/BRP (D52 5204.2);
- Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ve smyslu § 67 ZOPK, D52 5204.1 Pohořelice – Nová Ves (HBH Projekt, září 2020), včetně přílohy „Návrh náhradního mokřadního biotopu“ (HBH, 2016) a hodnocení krajinného rázu (Ekopontis, červen 2020);
- výpis z katastru nemovitostí pro pozemky parc. č. 3105 a 3106 v k. ú. Nová Ves u Pohořelic;
- Vyhodnocení vlivů ÚP Pohořelice na životní prostředí (Ekogroup, 2017) a stanovisko KÚ JMK k vyhodnocení vlivů koncepce ze dne 18. 4. 2019, č. j. JMK 58260/2019.

Odvolatel dále navrhuje vyžádat od stavebníka projektovou dokumentaci SO 124 Přeložka silnice II/395 a dokumentaci opěrné zdi SO 250, popř. jiný doklad o řešení dálnice D52 v úseku km 18,2–20,4.

Za spolek

František Bařina
předseda spolku

Ověřovací doložka změny datového formátu dokumentu v digitální podobě:

Popis, označení vstupu:	desues2DE65F6
Hash vstupu:	sha256: 25 33 63 42 2C DC 4E CB DC 90 23 1E CF 3E 5D BC 51 E1 CB 65 47 9D 46 CF CD 7F 3F 2B 72 6A 84 0C

Potvrzujeme, že tento dokument vznikl změnou datového formátu Acrobat PDF 1.5 - Portable Document Format vstupního dokumentu do výstupního datového formátu PDF/A. Tento dokument se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Tímto převodem se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů v dokumentu obsažených a jejich soulad s právními předpisy.

Provedl:	Provedeno automatizovaně systémem ESSL
Subjekt:	Dopravní a energetický stavební úřad, Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 11000 Praha 1, Česká republika
Datum vyhotovení:	31. 10. 2026 16:35:59